

„ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ“. Πολιτική, κοινωνιολογική και φιλολογική εβδομαδιαία επιθεώρησις.—Συνεργάται εκ των διασημωτέρων Έλλήνων και Εδωπαίων δημοσιογράφων.—Τακτικά ανταποκρίσεις εκ Κωνσταντινουπόλεως, Βερολίνου, Ρώμης και Παρισιών.—Καταχωρήσεις ζητημάτων αφορώντων τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν.—Πᾶσα ἀλληλογραφία ἀποστέλλεται ἐν ὀνόματι τοῦ Διευθυντοῦ.—Οἱ ἀποστέλλοντες χειρόγραφα παρακαλοῦνται νὰ κρατῶσιν ἀντίγραφα.
ΔΙΕΥΤΗΡΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΑΚΗΣ

Συνδρομαὶ προπληρωτέαι ἅμα τῇ ἐγγραφῇ, ἐν μὲν τῇ πρωτεύουσῃ δρ. 7, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις 8.50, ἐν Τουρκίᾳ φρ. χρ. 10, ἐν Αἰγύπτῳ Σελ. 10, ἐν Ἀμερικῇ δολλάρια 2.50 καὶ ἐν Ρωσίᾳ ρούβλ. χρ. 5. Συνδρομαὶ ἐξάμηνοι ἀναλόγως. Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἅμα τῇ ἐγγραφῇ.—Καταχωρήσεις ἀγγελιῶν καὶ διαφημῶν καλλιτεχνικῶν κατ' ἀποκοπὴν.—Ἐκαστον φύλλον λεπ.10. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ λεπ.20. Γραφεῖα ὁδὸς Σααδίου, ἀριθ. 23.—Τηλεγρ. Διεύθυνσις: = „Ἀνεξ. Ἀθῆναις.“ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΔΕΛΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 1.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1911.

Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ „ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ“

Ἐκδίδοντες τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ „Ἀνεξαρτήτου“ θεωροῦμεν ἀπαραίτητον ἡμῶν καθήκον νὰ καταστήσωμεν καὶ δημοσίᾳ γνωστὸς τοὺς λόγους, οἵτινες μᾶς ἐπέβαλον τὴν ἔδρυσιν τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνιολογικῆς ταύτης ἐπιθεωρήσεως.

Χρόνος πολὺς παρήλθεν ἀφ' οὗτο πλείστα γεγονότα ὑψίστου πολιτικοῦ καὶ κοινωνιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐξηλίχθησαν ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου, γεγονότα καὶ μεταβολαί, ἃς λαοὶ τινες ἐχαίρεισαν ἐνθουσιῶδως πανηγυρίζοντες ἐποχὴν ἐκπολιτιστικῆς δράσεως, εὐλικρινοὺς συνδιαλλαγῆς καὶ πραγματικῆς προόδου, καθ' ὃν χρόνον, ἕτεροι λαοὶ ἰσχυρότεροι καὶ ἀνελικρινεῖς ἡγάλλοντο, προβλέποντες σημαντικὰς δι' ἐκυτοὺς ὠφελείας, ὡς ἐκ τῆς ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως ἐξ ἧς καὶ τινες ἐπωφεληθέντες ἐμειδίων εἰρωνικῶς πρὸ τῆς ἀπειρίας τῶν εὐλικρινῶν διαχύσεων καὶ διαδηλώσεων τῶν πρώτων.

Αἱ ταραχῶδεις συγκινητικαὶ ἡμέραι παρήλθον... ἡ ἀπληστία τῶν ἰσχυρῶν ἱκανοποιήθη ἐν μέρει.

Κατὰ τὴν ἀνάπαυλιν δὲ ταύτην οἱ ἀσθενεῖς καταγίνονται ὑπὸ δυσχερεστάτας συνθήκας νὰ ἐκτελέσωσιν τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Πατρίδος αὐτῶν.

Οἱ ἀντοχρισθέντες ὅμως ὡς ἐκπολιτιστικοὶ λαοὶ ὑποῦλως καὶ ποικιλοτρόπως παρεμποδίζουσι πᾶσαν πρόδοον τείνουσαν εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν μικρῶν λαῶν τούτων, καὶ ταῦτα εἰς στιγμὰς καθ' ἃς σωτήρια θὰ ἦσαν συμβουλαὶ καὶ ὁδηγαί καὶ ποῖα τις χειραγώγησις πρὸς πραγματοποίησιν τιμῶν καὶ εὐλικρινῶν πόθων. Ἀλλ' ἀντὶ τούτων ὡς γρίφοι ἐρογλυφικοὶ ἀνακλύπτουσαν ἀδαικρόπως νέαι ἀπαιτήσεις, νέαι ἐμπόδια καὶ ἐκεῖ ἐνθα θὰ ἐβασίλευεν ἄκρα ἁρμονία καὶ εὐλικρινὴς ἀγάπη διὰ τῆς λύσεως ἡ ἐξομαλύνσεως πλείστων πολιτικῶν καὶ κοινωνιολογικῶν ζητημάτων, συμφώνως τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τῇ λογικῇ, ἐκεῖ βασιλεύει τὴν σήμερον ἐρριζωμένον τὸ μῖσος, ἡ ἀπέχθεια, ἡ ἀνελικρινεία, καὶ οἱ λαοὶ ὑποφέρουσι, θρηνοῦσι, φθίνουσι, διατελοῦντες ἐν διηνεκεὶ καὶ ὀλεθρίᾳ ἡθικῇ ἀγωνίᾳ.

Ἡ διαιωνισ τῆς φοβερᾶς ταύτης ἀγωνίας καὶ οἱ υπεράνθρωποι ἀγῶνες, οὓς καταβάλλουσιν οἱ λαοὶ οὗτοι, ὅπως τάχιον ἐξέλθωσι ταύτης, συνέτεινον κατὰ τι εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ „Ἀνεξαρτήτου“, ἵνα παντὶ σθένει καὶ πάσῃ θυσίᾳ ἀμυνθῶμεν ὑπὲρ τῶν ἀπαραγράπτων δικαίων καὶ λογικῶν πόθων τῶν μικρῶν κρατῶν, κηρύττοντες, κατόπιν ἐπισταμένης καὶ σοβαρᾶς τῶν πραγμάτων μελέτης, τὴν ἀλήθειαν, ἔχοντες ὡς ὁδηγὸν καὶ ὑπογραμμὸν τὸν ἐμπειρότατον καὶ ὀρθότατον τῶν συμβούλων τὴν συνείδησιν. Ἀλλ' ἐὰν πάντα τ' ἀνωτέρω συνέτειναν εἰς τὴν ἔδρυσιν τῆς ἐπιθεωρήσεως ταύτης, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ζητήματα πρωτίστης ἀνάγκης καὶ λόγοι ἰσχυρότεροι, οἵτινες ἡνάγκασαν ἡμᾶς νὰ προβῶμεν τὸ ταχύτερον εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ „Ἀνεξαρτήτου“. Τούτων δὲ κορωνίδα θεωροῦμεν τὴν αἰφνιδίαν καὶ σωτήριον ἀφύπνισιν τοῦ μέχρι τῆς σήμερον ἐν ληθάργῳ εὐρισκομένου ἐλληνικοῦ λαοῦ ἀφύπνισιν, ἣτις νέας παρέχει διὰ τὸ ἔθνος ἐλπίδας, ἀφύπνισιν τῆς ὁποίας ὁ ἀναπέλλων ἥλιος θὰ χύσῃ ἄπλετον τὸ φῶς τοῦ ἐπὶ τῆς ἀφεταιρίας ὑγίων σκέψεων, σώφρονος διοικήσεως καὶ κυβερνητικῆς δι' ὅλας τὰς πολιτικὰς τάξεις μερίμνης.

Πάντες κατενόησαν ὅτι τὰ Κράτη κυβερνῶνται διὰ τῆς ἰσχύος, ὅτι οὐδὲν ἔθνος δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ κοινοῦ νοός, κοινὰς δὲ τῶν ἐθνῶν νοὺς εἶνε ἡ Κυβέρνησις. Κυβερνήσις ἰσχυρὰ, ἔχουσα συναίσθησιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς καὶ τῶν εὐθυνῶν ἃς φέρει ἀπέναντι ὅλου τοῦ ἔθνους. Κυβέρνησις κυβερνῶσα καὶ μὴ κυβερνωμένη, οὐδὲ πτοουμένη, ἀλλὰ δυναμένη νὰ πατάξῃ τὴν ἐλευ-

θερίαν ἐκείνην, ἣτις, ἐξερχομένη τῶν ὁρίων, καλεῖται ἀναρχία.

Καὶ ἡ ἀφύπνισις αὕτη τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐπέφερε μὲν πλείστας ὅσας μεταβολὰς ἐν τοῖς πολιτικοῖς μόνον πρὸς τὸ παρὸν κύκλῳ, εὐελπιστοῦμεν ὅμως ὅτι θὰ ἐπιδράσῃ μετ' οὐ πολλὴ καὶ ἐν τῇ οἰκονομικῇ τοῦ Κράτους καταστάσει, βέβαιον ὄντες ὅτι οἱ συσσωρευόμενοι καὶ φυλάττοντες μέχρι τῆς σήμερον τὰ χρήματα αὐτῶν, θὰ διαθέτωσι τοῦ λοιποῦ ταῦτα, οὐχὶ μόνον εἰς ἀγαθοεργούς σκοπούς, ἀλλ' εἰς ἐπικερδαῖς καὶ σοβαρὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ὠφελόμενοι ἀφ' ἑνὸς καὶ ὠφελοῦντες ἀφ' ἑτέρου χιλιάδας ἀέργων, οἵτινες ἐν τῇ τελείᾳ αὐτῶν ἀπογνώσει ἐγκαταλείπουσι τὴν γενέτειραν, ἀπερχόμενοι εἰς γῆν ἐντελῶς ξένην, πρὸς ἐξεύρεσιν ἐργασίας.

Αὐτὰ κυρίως τὰ ζητήματα ὡς καὶ τὰ μεταρρυθμιστικὰ ἔργα τὰ ἀφορῶντα τὴν πρόδοον καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, αἱ διάφοροι κοινωνικαὶ δράσεις, πρὸ παντὸς δὲ τὸ ζήτημα τῆς πρακτικῆς, καὶ ὅσον τὸ δυνατόν τελείας, πασῶν τῶν τῆς πολιτικῆς τάξεως, μορφῶσεως, ὡς καὶ αἱ ὑποσχεθεῖσαι τῶν ὑπαρχόντων νόμων μεταρρυθμίσεις, αἱ ὑποχρεώσεις τῶν κυβερνητῶν καὶ κυβερνωμένων, αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἑταιρειῶν ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δημοσίου, καὶ ἡ ἀκριβὴς αὐτῶν ἐκτέλεσις, αἱ εὐθύναι αἱ ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ πολίτης ἰδιαιτέρας φέρει ἀπέναντι τῆς Πατρίδος αὐτοῦ, ἡ ἰδέα τῆς ὑποστηρίξεως πάντων ἐκείνων οἵτινες ἀόκνως ὑπὲρ τῆς Πολιτείας ἐργάζονται, ὡς καὶ τῆς καταπολεμήσεως παντὸς δολίου μέτρου καὶ καταχρήσεως, αὐτὰ πάντα ἔσονται τὰ κύρια μελήματα τοῦ „Ἀνεξαρτήτου“, σκοποῦντος νὰ βαδίσῃ ἀνεκδοτῶς τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας. Ἐπιχειροῦντες δὲ τὸν δημοσιογραφικὸν τοῦτον ἀγῶνα ἔχομεν πλήρη συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ εὐθυνῶν ἡμῶν ἀπέναντι τῆς Πολιτείας, ὡς ἐπίσης ἔχομεν τὴν συναίσθησιν τῆς ὠφελιμότητος τοῦ ἔργου ὅπερ ἀνελάβομεν.

Ἀποκαλέσαντες δὲ τὴν ἡμετέραν ἐπιθεώρησιν διὰ τοῦ ὀνόματος „Ἀνεξάρτητος“, θὰ ἐπαγρυπνήσωμεν ἀνεκδοτῶς περὶ τὸ σκόπιμον καὶ βαρυσήμαντον τοῦ τίτλου αὐτῆς, ὄντες βέβαιοι ὅτι μὴ κατερχομένη εἰς προσωπικὰς ἐριδας, οὐδὲ εἰς ὕβρεις καὶ μεροληπιτικὰς κρίσεις, θέλει καταστή σθερρὸν δημοσιογραφικὸν ὄργανον, κρῖνον πάντοτε ἀπὸ περιωπῆς τὰ διάφορα πολιτικά, κοινωνιολογικά καὶ φιλολογικά ζητήματα.

Ὁ „Ἀνεξάρτητος“ τάσσεται ἀπὸ τῆς σήμερον ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τιμίου κοινωνικοῦ ἀγῶνος, ὑπὲρ πάσης κυβερνήσεως σκοπούσης εὐλικρινῶς τὴν ἀνάδειξιν καὶ ἐξύψωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὑπὲρ τῶν τιμῶν καὶ ἐναρτέων πολιτῶν, τῶν κοσμοῦντων διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν τὰς πολιτικὰς τάξεις, ὑπὲρ τῶν ἐργατικῶν τάξεων τῶν λαμπρυνόντων, διὰ τοῦ βάρους τῶν χειρῶν τῶν ἔργου τὴν ἐν τοῖς σπαργάνοις εἰσέτι εὐρισκομένην Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν καὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ πάντων τῶν πνευματικῶς καὶ ἀόκνως ἐργαζομένων ὑπὲρ τῆς ἀναπλάσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολίτου.

Ἀφ' ἑτέρου, πρὸ τῆς ἀνάγκης ταχέως καὶ ριζικωτάτων ἐν τῇ Πολιτείᾳ ἡμῶν μεταρρυθμίσεων καὶ τασσόμενος τῇ ἱστορίᾳ τῶν λαῶν, ἣτις τρανῶς καταδεικνύει ὅτι μόνον δι' ἐνδελεχοῦς εἰρήνης πραγματοποιοῖται ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἀνάδειξις καὶ ἡ ἐξύψωσις τῶν λαῶν, ὁ „Ἀνεξάρτητος“ κηρύσσει ἐκὺτον ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν ἐκείνων οἵτινες, περιστέλλοντες πρὸς τὸ παρὸν τὴν ὁρμὴν τῶν ἀνυπομόνων αὐτῶν ἐθνικῶν πτερυγῶν, ἀφοσιωθῶσι πρώτιστα καὶ ὀλοφύχως εἰς τὴν ἀνόρθωσιν καὶ ἀναμόρφωσιν τοῦ γένους καὶ τῆς Πολιτείας. Τὰ Κράτη δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ εἶνε μεγαλοφυᾶ, ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ τηρῶσιν ἀσπιλον τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν τιμὴν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΑΚΗΣ

ΣΚΑΛΑΘΥΡΜΑ

ΠΕΡΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΚΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

Ἐχουσι καὶ αἱ λέξεις τὴν ἱστορίαν τῶν, καὶ ἡ ἱστορία αὕτη εἶνε πολλὰς διδασκαλικῆς. Καὶ πᾶν ἄλλο μὲν σκέπτομαι καὶ ἐπιχειρῶ σήμερον ἢ νὰ ἐπιληφθῶ τοῦ σπουδαίου τούτου θέματος, πολὺ ἀρμολογιώτερον διὰ περιοδικὸν σύγγραμμα ἢ δι' ἐφημερίδα. Ἀλλ' αἰσθάνομαι οὐχ ἥττον τὸν πειρασμὸν νὰ χαιρετίσω τὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν ἐμφάνισιν τῆς ὑμετέρας ἐφημερίδος, εἰς ἣν εὐχομαι πᾶσαν εὐδοκίμειαν, δι' ὀλίγων λέξεων περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ δοθέντος εἰς αὐτήν.

Δὲν ἠτύχησα νὰ παραστῶ εἰς τὴν βάπτισιν τοῦ Ἀνεξαρτήτου καὶ ἀγνοῶ τίς ὑπῆρξεν ὁ ἀνάδοχος. Ἀλλὰ μαντεύω τὰ ψυχολογικὰ αἰτία τὰγαγόντα αὐτὸν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος, ἴσως δὲ καὶ δικαιολογηθῇ τούτο ἐν τῷ προγράμματι τῆς ἐφημερίδος, ὅπερ θὰ θέσῃτε ὡς **τηλαγυγὲς πρὸς-ωπον** τοῦ ἔργου σας. Δὲν φαντάζομαι, ὅτι εἶνε δυνατόν νὰποφύγητε τὴν ἀπαραίτητον ταύτην συνήθειαν καινοφανῶν φύλλων. Καὶ ἴσως μὲν ἡ στατιστικὴ ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ τήρησις τῶν προγραμμάτων ἀποβαίνει πολλάκις δυσχερὴς καὶ διὰ τοῦτο παραβαίνονται ταῦτα οὐχὶ σπανίως. Ἀλλὰ περὶ τοῦ Ἀνεξαρτήτου δυνάμεθα καὶ νὰ εὐχθῶμεν καὶ νὰ προΐδωμεν, ὅτι θὰ θελήσῃ καὶ θὰ δυνήθῃ νὰ τηρήσῃ ἀπαρεγκλίτως ὅ τι προτίθεται καὶ ὑπισπνείται.

Δὲν ἀγνοεῖτε, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐνίοτε λειτουργοὶ τῆς ἐκκλησίας, οἵτινες δυστροποῦσιν ἢ καὶ ἀντονομήν ἀνασῶνται νὰ δώσωσιν εἰς τὰ βάπτισμα παλαιὰ ὀνόματα ἢ καὶ σπανίον ὄνομα τῶν μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὸν Συναξαριστὴν. Κατὰ δὲ τὴν βάπτισιν τοῦ Ἀνεξαρτήτου συνέβη τὸ ἐναντίον. Ὡς ἐθνικὰ ὀνόματα ἐκ τῶν σπανίως ἀκουσμένων πρὸ τῆς κολυμβήσεως τῶν νεοβαπτιστῶν δὲν εἶνε ἀναγεγομμένα εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κεκατανομισμένων ἁγίων, ὅσων καὶ μαρτύρων, οὕτω καὶ ὁ Ἀνεξάρτητος εἶνε λέξις, ἣν δὲν θὰ εὐρωμεν ἀναγεγομμένην εἰς τὰ λεξικά τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς μεσαιωνικῆς ἡμῶν γλώσσης, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὰ τῆς παρ' ἡμῖν δημώδους. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐκόλλυσεν οὔτε τὸν ἀνάδοχόν σας νὰ τὴν ἐκλέξῃ οὔτε ἡμᾶς νὰ τὴν δεχθῇ. Ἡ μὴ συμπεριληψὶς τοῦ ὀνόματος εἰς τὰ λεξικά ἐκεῖνα δὲν ἐπτόησε κανένα τῶν περὶ ὑμᾶς, ὡς θὰ ἐπτοεῖτο περισσόπορος τις ἱερεὺς εἰς τὸ ἀκουσμα τῶν ὀνομάτων Ἐρμῆς ἢ Ἀφροδίτης, Κάλχας ἢ Ὀδύσσεια.

Δὲν ἐπτοήθη δὲ κανεὶς, διότι αἱ λέξεις Ἀνεξάρτητος καὶ Ἀνεξαρτησία ἐκφράζουσι πράγματα παλαιὰ, παλαιότατα καὶ ὅμως ἐς αἶνά νέα. Χάριν τῶν πραγμάτων, αἵτινα ἐκφράζουσιν αἱ λέξεις αὗται, ἐνίοτε δὲ δυστυχῶς καὶ χάριν μόνον τοῦ ἡχοῦ τῶν λέξεων τούτων ἄνευ εἰσχωρήσεως εἰς τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων, ἐχούθη οὐ μόνον μελάνη πολλή, ἀλλὰ καὶ αἷμα περισσόν. Καὶ ἐν τούτοις, καίτοι τὰ πράγματα τὰ δηλούμενα διὰ τῶν λέξεων Ἀνεξάρτητος καὶ Ἀνεξαρτησία εἶνε ἀρχαῖα καὶ προαιώνια, αἱ λέξεις εἶνε ὀλιγοχρόνια δημιουργήματα τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ λόγου, οὐχὶ δὲ αὐθόρμητα γεννήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, οἷα θὰ περιέμενε τις νὰ ἴδῃ ἀναφύοντα ἐν ἡμέραις πικρᾶς, καθ' ἃς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος δουλοῦν ἐπτόθει αὐτονομίαν καὶ αὐθιπαρξίαν, ἣν ἡσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ δηλώσῃ διὰ νέων λέξεων, ἀλλὰ πλάσματα λογίων, αἵτινα ταχέως ἔστεργε, διεδώκε καὶ ὡς ἴδια παρέλαβε καὶ ἡσθάνθη ὁ ἑλληνικὸς λαός. Οὕτω δύσκολος ἀποβαίνει ἡ εὖρεσις τῆς πρώτης αὐτῶν χρήσεως.

Ἄν εἴχομεν πρὸ ἡμῶν τέλειον τὸ ἱστορικὸν λεξικὸν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ πάντων τῶν αἰώνων, τὸ ἔργον τῆς παρακολουθήσεως τῆς ἱστορίας τῶν νεοπλαστῶν λέξεων μετὰ τῆς πρώτης αὐτῶν ἀρχῆς θὰ ἦτο εὐκόλον. Ἀλλ' ἔως συντελεσθῇ ποτὲ τὸ τοιοῦτον λεξικὸν τὰ βοηθήματα ἡμῶν εἶνε ἀνεπαρκῆ. Ὅπωςδὴποτε τὸν ἀξιολογιστὸν εἶνε ἡ τοῦ μακαρίτου Κουμανοῦδου «Συναγωγὴ νέων λέξεων ὑπὸ τῶν λογίων πλασθεῖσων ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων». Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἡ πρώτη χρήσις τῆς λέξεως Ἀνεξάρτητος ἀποδίδεται εἰς Βενιαμὴν τὸν Λέσβιον τῷ 1820. Εἶνε δὲ Βενιαμὴν ὁ Λέσβιος τῶν διακεκριμένων λογίων καὶ διδασκάλων τοῦ γένους, ὑπηρετήσας ὡς τοιοῦτος ἐν Κυδωνίαις καὶ ἔπειτα ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ Ἰασίῳ, ὁπόθεν, ὅτ' ἐξεργάσῃ ἢ ἐπανάστασις, κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, μετέσχε τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ παρεκάθησεν ὡς πληρεξούσιος εἰς τὴν πρώτην ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἑθνικὴν συνέλευσιν καὶ τὴν ἐν Ἀστροὶ δευτέραν.

Ἀλλ' ἤδη πρὸ τῆς χρήσεως ταύτης τῆς λέξεως Ἀνεξάρτητος, ἂν εἶνε πράγματι ἡ ἀρχαιοτάτη, εὐρισκομένη τὴν λέξιν Ἀνεξαρτησία, ἣν φαίνεται μεταχειρισθεῖς πρῶτος, τελευτώντος τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ὁ ἐκ τῶν ἐξερχόντων μαθητῶν τοῦ Εὐγενίου Βουλγάρεως Ἰωσήφ ὁ Μοισιόδης, ἐκδοὺς

ποικίλας συγγραφάς φιλοσοφικάς, παιδαγωγικάς και γεωγραφικάς.

Λέξεις τοιαύται, δλίγον μετά την γαλλικήν επανάστασιν και κατά τας παρμονάς της εθνικής παλιγγενεσίας πλασθεῖσαι, εὐχαρίστως ἀπήχθησαν εἰς τὰ ὅτα τῶν ὑπὸ τοῦ πόθου της ἐλευθερίας διαφλεγόμενων Ἑλλήνων. Εἶνε δὲ ἀπορρον πῶς δὲν μετεχειρίσθη τὴν Ἀνεξαρτησίαν ὁ Ῥήγας ἐν τῇ «Νέᾳ πολιτικῇ διοικήσει τῶν κατοίκων της Ῥούμελης, της Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν μεσογείων νήσων καὶ της Βλαχομπογδανίας», ἐν χωρίῳ ὅπου θὰ ἦτο ἀρμοδιωτάτη ἡ χρῆσις αὐτῆς. Καὶ δὴ ἐκεῖ ἐνθα ὁρίζονται τὰ χρώματα της τριήρου σημαίας τῶν μελλόντων ἐλευθερωτῶν της δλίγον παρηλλαγμένης ἀπὸ της γαλλικῆς ὡς ἐξῆς ἐξηγεῖ τὸ ἐρυθρὸν χρώμα της σημαίας ταύτης. **Τὸ κόκκινον, λέγει, σημαίνει τὴν αὐτοκρατορικὴν πορφυράν καὶ αὐτεξουσίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.** Ἡ αὐτεξουσία της Βελεστινῆς εἶνε προφανὴς ὡς ἡ Ἀνεξαρτησία τοῦ Μοισιόδακος, ἢ ἐπὶ τῇ Νικόλαος Σκοῦφος, ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῖς, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης πρὶν ἢ γενεῇ διὰ της μεγάλης ἐπαναστάσεως κοινὸν κτήμα τοῦ ἔθνους καὶ ἐγκαθιδρυθῇ ἐπισήμως ἐν αὐτῇ τῇ κατὰ τὸ ἔτος 1833 Διακηρύξει τοῦ βασιλέως Ὁθωνος.

Ἡ εἰς τὴν παλιγγενεσίαν βαπτισθεῖσα Ἑλλάς εἶχε τύχει της **Ἀνεξαρτησίας** αὐτῆς καὶ οἱ Ἕλληνες ἦσαν πλέον **Ἀνεξάρτητοι**. Καὶ ὅμως πολλάκις ὑπέπεσον εἰς τὴν ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ νέαν δουλείαν πολιτικῆς δυσχερείου ἢ ἐφρατίζοντο ἐνίοτε, οἱ συμπαράσποντοι εἰς ταπεινώσιν ἐθελοδούλων, ἢ καὶ ὑπῆρχον Ἕλληνες ἐκτὸς τοῦ βασιλείου οὕτω τυγχόντες της ποθητῆς ἀνεξαρτησίας. Ἐντεῦθεν ἡ λέξις **Ἀνεξάρτητος** προσέλαβε κατὰ μικρὸν καὶ ἄλλαν σημασίαν, τὴν τοῦ τρεπομένου πολιτικῶς ἰδιᾶν, ἀπεσποινισμένην ἀπὸ τῶν φρατρῶν, ὁδόν. Διὰ τοῦτο ἐνίοτε αἱ τὰς ἰδέας τῶν τοιούτων ἐν τῇ πολιτικῇ ἐτερογενειᾷ ἢ καὶ ἀνυποτάκτῳ ἐκπροσωποῦνται ἐφημερίδες ἔφερον τὴν ὀνομασίαν **Ἀνεξάρτητος**.

Ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ της Βουλῆς, ὅπου, ὡς γνωστὸν, ὑπάρχει ἡ κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστέρα συλλογὴ τῶν πρὸ ἡμῶν ἐκδομένων ἐφημερίδων, ὑπῆρχον μέχρι τοῦ 1900, ὅτε ἐπὶ της φρενείας τοῦ κ. Σπυρίδωνος Στάη ἐδημοσιεύθη ὁ Κατάλογος τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ἐκείνῃ ἑλληνικῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, τέσσαρες ἢ πέντε ἐφημερίδες φέρονται τὸ ὄνομα Ἀνεξάρτητος. Ἡ ἀρχαιοτάτη αὐτῶν εἶνε ὁ Ἀνεξάρτητος ὁ ἐκδιδομένης τὸ μὲν πρῶτον ἐν Αἰγίνῃ, ἔπειτα δ' ἐν Ὑδρᾷ, οὗ ἡ Βιβλιοθήκη της Βουλῆς ἔχει τοὺς ἀριθμοὺς 1 μέχρι 40 ἀπὸ 29 Ἰουλίου 1827 μέχρι της 29 Μαΐου 1829. ἔπειτα δὲ τὸ αὐτὸ ὄνομα φέρει ἐφημερίδες ἐκδιδομένην ἐν Ἀθήναις, ἡς ἡ Βιβλιοθήκη της Βουλῆς κέκτηται οὐκ ἄνευ ἐλλειμμάτων τὰ 21 Νοεμβρίου 1841 μέχρι της 29 Δεκεμβρίου 1858 ἐκδομένη φύλλα. Ἀλλ' ἴσως πρόκειται περὶ δύο διαφόρων ἐφημερίδων, ἐπειδὴ ἀπὸ μὲν 15 Ἰανουαρίου μέχρι 4 Ὀκτωβρίου 1855 ἔχει ἡ Βιβλιοθήκη τοὺς ἀριθμοὺς 203—239 ἀνήκοντας εἰς ἔτος δέκατον τρίτον, ἔπειτα δὲ ὑπάρχουσιν ἀριθμοὶ 308—389 ἀπὸ 23 Μαρτίου 1857 μέχρι της 29 Δεκεμβρίου 1858 ἀνήκοντας εἰς ἔτη τριακοστὸν τρίτον καὶ τριακοστὸν τέταρτον. Ἀλλ' ἡ Βιβλιοθήκη εἶνε κλειστή σήμερον καὶ λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ λύσω τὴν γεννωμένην ἀπορίαν. Τρίτος δ' ἡ τέταρτος Ἀνεξάρτητος εἶνε ὁ ἐκδιδομένης ἐν Κερκίρᾳ ἀπὸ της 2 Ἀπριλίου 1849, οὗ ἡ Βουλὴ ἔχει τελευταῖον τὸν ἀριθμὸν 23 της 16 Φεβρουαρίου 1850. Τελευταῖος δ' Ἀνεξάρτητος ἐν τῇ Κατάλογῳ της Βουλῆς φέρεται ὁ τῆς Κεφαλληνίας, οὗ ὁ τρίτος ἀριθμὸς ἔχει ἡμερομηνίαν 21 Ἰουλίου 1879 καὶ ὁ δέκατος ἔβδωμος τὴν της 27 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἀλλ' ἡ ἐφημεριδογραφικὴ παραγωγὴ αὐξάνει ὀσμῆραι, καὶ ἡ Βιβλιοθήκη της Βουλῆς δὲν προφθάνει νὰ συλλέγῃ τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐκδιδομένα φύλλα, ὧν πολλὰ εἶνε ἡμεροβία. Τίς οἶδε δὲ πόσαι ἀκόμη ἐφημερίδες **Ἀνεξάρτητοι** εὐρίσκονται ἐκτὸς της Βουλῆς. Ἡ εὐρεσις τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν θὰ ἦτο ἐπ' ἴσης δύσκολος ὅσον καὶ ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἐντὸς της Βουλῆς καὶ ἐκτὸς αὐτῆς **ἀνεξάρτητων**.

Ἐν Ἀθήναις, 25 Δεκεμβρίου 1910.

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΑΣ

Η ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΨΗΦΟΣ

Κατὰ τὸ ἀρθρον 47 τοῦ βελγικοῦ Συντάγματος τοῦ 1831: «Ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων σύγκειται ἐκ βουλευτῶν ἐλεγόμενων ἀμέσως ὑπὸ τῶν πολιτῶν, οἵτινες πληροῦνται τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ὁριζόμενον τίμημα (cens), ὅπερ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπερβαῖν τὸ ποσὸν τῶν 100 φιορινίων. Ὁ ἐκλογικὸς νόμος της 12 Μαρτίου 1848 εἶχεν ὁρίσει τὸ ἐκλογικὸν τίμημα εἰς τὸ κατώτατον συνταγματικὸν ὄριον, δηλ. εἰς 20 φιορίνια (42 φρ. περίπου) ἀμέσου φόρου. Τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1893 ἀναθεωρηθεῖσάν διατάξαν τινων τοῦ βελγικοῦ Συντάγματος ἀνεθεωρήθη καὶ τὸ ἀρθρον 47, εἰσαχθεῖσθαι ἐν Βελγίῳ της **καθολικῆς** μὲν ἀλλ' **ἀνίσου** ψήφου, δηλ. της «πολλαπλῆς ψήφου» («Vote plural»). Διὰ ἐκλογικῆς μεταρρυθμίσεως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλογέων ὑψήθη ἀπὸ 136,000 (1892) περίπου εἰς 1,370,000 (1894). Κατὰ τὸ ἀρθρον 47 τοῦ ἀναθεωρηθέντος βελγικοῦ Συντάγματος τοῦ 1893 πᾶς πολίτης Βέλγος, συμπληρώσας τὸ 25ον ἔτος της ἡλικίας αὐτοῦ καὶ κατοικῶν πρὸ ἐνὸς τοῦλάχιστον ἔτους ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ, ἔχει, μὴ ὑπαγόμενος εἰς τινὰ τῶν περιπτώσεων, καθ' ὅς στερεῖται τις τοῦ δικαιώματος της ψήφου κατὰ τὸν νόμον, μίαν ψήφον. Τὸ Σύνταγμα δ' ὅμως χορηγεῖ **μῖαν ἢ δύο** ἐπὶ πλέον ψήφους εἰς τοὺς ἔχοντας ὀρισμένην **προσόντα**. Οὕτως ἔχουσιν ἐν συνόλῳ δύο ψήφους οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 35 τοῦλάχιστον ἐτῶν συμπληρωμένων, ὄντες ἔγγαμοι ἢ χήροι, ἔχοντες νομίμους ἀπογόνους καὶ πληρωμένοις 5 φρ. τοῦλάχιστον ὀρισμένου εἰδὸς ἀμέσου φόρου, ἢ οἱ ἔχοντες συμπληρωμένον τὸ 25ον ἔτος της ἡλικίας αὐτῶν καὶ ὄντες ἰδιοκτῆται ἀκινήτων ἀξίας 2,000 φρ. τοῦλάχιστον ἢ ἔχοντες 100 φρ. εἰσόδημα ἐκ δημοσίων βελγικῶν χρεωγράφων. Τρεῖς ψήφους ἐν συνόλῳ χορηγεῖ τὸ ἀρθρον 47 τοῦ Συντάγματος εἰς τοὺς ἔχοντας συμπληρωμένον τὸ 25ον ἔτος της ἡλικίας αὐτῶν καὶ φέροντας διπλόμα μέσης ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας ὀρισμένας δη-

μοσίας θέσεις ἢ ὀρισμένα, ἐπαγγέλματα ἀναγραφόμενα ἐν τῷ νόμῳ. Οὐδεὶς ἔχει, προκειμένου περὶ ἐκλογῆς τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, πλεονάζον τῶν τριῶν ψήφων. Κατὰ τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τοῦ 1902 ὑπῆρχον διὰ τὴν ἐκλογὴν της Βουλῆς 924,379 ἐκλογεῖς ἔχοντες μίαν μόνον ψήφον, 324,970 ἔχοντες δύο ψήφους καὶ 243,033 τρεῖς, ἴτοι 1,492,382 ἐκλογεῖς ἔχοντες ἐν συνόλῳ 2,303,418 ψήφους.

Ἐν Σαξωνίᾳ ἐπίσης εἰσῆχθη διὰ τοῦ νεοροῦ ἐκλογικοῦ νόμου τοῦ 1909 ἡ πολλαπλὴ ψήφος ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως τοῦ εἰσοδήματος μόνου. Οὕτως ἐν Σαξωνίᾳ ἔχουσι μίαν ψήφον οἱ κατὰ τὸν νόμον πολῖται, πληρώοντες οἰονδήποτε ἀμέσον φόρον, δύο ψήφους οἱ φορολογούμενοι ἐπὶ τῇ βάσει εἰσοδήματος ὑπερβαίνοντες τὰ 1.250, 1.400 ἢ 1.600 μάρκα, ἀναλόγως της πηγῆς αὐτοῦ, τρεῖς ψήφους οἱ φορολογούμενοι δι' εἰσόδημα ὑπερβαίνον τὰ 1.600, 1.900 ἢ 2.200 μάρκα, τέσσαρας τέλους ψήφους ἔχουσιν οἱ φορολογούμενοι ἐπὶ τῇ βάσει εἰσοδήματος ὑπερβαίνοντες τὰ 2.200, 2.500 ἢ 2.800 μάρκα.

Ἡ πολλαπλὴ ψήφος δὲν εἶνε δυνατόν, νομίζομεν, νὰ εἰσαχθῇ ἐν χώρα δημοκρατικῇ ὡς ἡμετέρα καθόσον «τὸ ἴσον ἔχειν ἀπαντας κατ' ἀνδρὸν» ἀποτελεῖ, ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ δημοκρατικοῦ δικαίου. Ἐὰν δ' εἴπῃ τις τὸν Schiller: «Man soll die Stimmen wägen und nicht zählen» δέον νὰ ἐνθυμηθῇ καὶ τὸ τοῦ Wolff: «Vota difficulter ponderantur». Ἡ ἐπὶ της περιουσίας ἰδίως στηρίζομένη πολλαπλὴ ψήφος ἔχει σαθρὰν βάσιν. Ἐἰ μὲν γὰρ τῶν κτημάτων χάριν ἐκονώνησαν καὶ συνήλθον, τοσοῦτον μετέχουσι τῆς πόλεως, ὅσον περ καὶ της κτήσεως ὡσθ' ὁ τῶν ὀλιγαρχικῶν λόγος δόξειεν ἂν ἰσχύειν· οὐ γὰρ εἶναι δίκαιον ἴσον μετεῖναι τῶν ἑκατὸν μῶνόν τὸν εἰσενέγκαντα μίαν μὲν τῶν δόντι τὸ λοιπὸν πᾶν». (Ἀριστοτέλης, Πολιτ., Γ', ε', 10, ἐκδ. Κοραῖ). Ἀλλ' ἡ Πολιτεία δὲν εἶνε ἐταιρεία ἢς ἕκαστος μέτοχος ἔχει ψήφους ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν ὀργάνων αὐτῆς ἀναλόγως τῶν μετοχῶν αὐτοῦ! Ἐπίσης ἡ πολλαπλὴ ψήφος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διπλώματος εἶνε κατακριτέα, καθόσον οἱ ἡμιμαθεῖς, τοιοῦτοι δ' εἰσιν οἱ πλείστοι τῶν διπλωματούχων, εἶνε χείρονες πολῖται τῶν ἀμαθῶν. Ἄλλως τε τοιοῦτο σύστημα θὰ ἐξέθετε τὰ ἐκπαιδευτήρια εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῶν «πολιτευμένων»! Μόνῃ ἡ πολλαπλὴ ψήφος ἐπὶ τῇ βάσει της ἡλικίας καὶ της ἰδιότητος τοῦ «πατρὸς οἰκογενείας» θὰ ἦτο ἴσως δυνατόν νὰ εἰσαχθῇ παρ' ἡμῶν, πρῶτον μὲν διότι δὲν ἔχει τι τὸ ἀντιδημοκρατικόν, ἀγανακτεῖ δ' οὐδεὶς κατ' ἡλικίαν ἀρχόμενος, οὐδὲ νομίζω εἶναι κρείττων, ἄλλως τε καὶ μέλλον ἀντιλαμβάνειν τοῖτον τὸν ἔρανον, ὅταν τύχῃ της ἰκνουμένης ἡλικίας» (Ἀριστοτέλους, Πολιτ., Ζ', γ', 3), δεύτερον δὲ διότι εἶνε ἀναφύλον οἱ οἱ πατέρες οἰκογενείας εἶνε συντηρητικώτεροι τῶν ἄλλων πολιτῶν· οὗτοι δ' εἶνε δίκαιον νὰ ἔχωσιν ἐκλογικὰ προνόμια, «οὐ γὰρ οἷόν τε ἴσον τι ἡ δίκαιον βουλευσθαι, οἱ ἂν μὴ καὶ παῖδας ἔκ τοῦ ὁμοίου παραβαλλόμενα κινδυνεύουσιν», ὡς ἔλεγε ὁ Περικλῆς κατὰ τὸν Θουκυδίδην (β. Π, κεφ. XLIV). Ἄλλως τε διὰ της διπλῆς ψήφου τῶν πατέρων οἰκογενείας δίδεται οὕτως εἰπεῖν ἡ ἔκτασις αὐτῆς εἰς τὸ ζήτημα της ψήφου τῶν γυναικῶν, καὶ οὕτως αἱ ἔγγαμοι γυναῖκες θ' ἀντιπροσωπεύωνται ὡς εἰπεῖν ἐκλογικῶς ὑπὸ τῶν συζύγων αὐτῶν.

Ἡ πολλαπλὴ ψήφος θὰ συζητηθῇ παρ' ἡμῶν, ὡς συνεζητήθη καὶ Κρήτῃ, προκειμένου νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ της κορητικῆς ἀνελεύσεως τὸ Σύνταγμα τοῦ 1899 (ἴδε Ν. Ν. Σαρπποῦ, τὸ Κορητικὸν Συνταγματικὸν Δίκαιον, 1902, σελ. 38 καὶ ἐπ.), ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, ὁ θεσμός οὗτος τοῦ βελγικοῦ πολιτεύματος δὲν εἶνε ἄξιος μιμήσεως, ἐνῷ, τοῦναντίον ἡ «ὑποχρεωτικὴ ψήφος» («vote obligatoire») καὶ ἡ ἀνάλογος ἀντιπροσωπεία της ἐκλογικῆς πλειονοψηφίας καὶ τῶν μειονοψηφῶν, θεσμοὶ εἰσαχθέντες πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Βελγίῳ καὶ ἐν ἄλλαις χώραις, δέον νὰ προσελκύσων ἐντονὸν τὴν προσοχὴν της ἀναθεωρητικῆς ἡμῶν Βουλῆς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ν. ΣΑΡΙΠΟΛΟΣ

Καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου ἐν τῇ Ἑθνικῇ Πανεπιστημίῳ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΟΣ

«Κάθε τόπος καὶ ἑκάστη...» λέγει λαϊκῇ τις παροιμία. Ἐκάστη χώρα, ἐκάστη πόλις συνήθειε νὰ πανηγυρίσῃ τὰς μεγάλας Χριστιανικὰς εορτάς κατ' ἰδιαιτέραν τρόπον καὶ μετ' ἰδιαιτέρας ἐθιμῶν. Λόγου χάριν ἐν Βιέννῃ ἡ τελετὴ τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων γίνεται οὕτω ποτ'. Ἀπὸ ἡμερῶν παρασκευάζει αὐτὸ ἡχοδοεῖται καὶ τὸ διακοσμεῖ καὶ τὸ ἀποκρύπτει ζηλοτύπως ἀπὸ τῶν ὀμμάτων πάντων. Τὴν νύκτα της Παραμονῆς της φαιδρᾶς εορτῆς παρακαθίονται εἰς δειπνον πλουσιοπάροχοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι, οἵτινες προσέρχονται κομίζοντες ἀνθοδέσμες καὶ κλωνία ἱερῶν ὡς ἀγαθὸν οἶνον. Τὸ δειπνον διεξάγεται μετ' εὐθυμίας, διαμειβόμενοι ἀποτόσεις καὶ εὐχαῖς ἔπειτα διαμῖναι εἰς τὸν ἥνον κωδιονίσκου τὰ φῶτα ὅλα σβύνονται καὶ ἐπικρατεῖ ἡ κρασιγῇ καὶ προσδοκίᾳ. Ἐξάφνης μία θύρα ἀνοίγεται ὑπὸ χειρὸς μυστηριώδους καὶ εἰς τὴν παρακειμένην αἰθυσαν φαίνεται φωτογυγόμενον καὶ καυστολόστον διὰ παντοίων δόρων τὸ εὐλογητὸν δένδρον, περὶ ὁ συνωθούμενα μετὰ χαρᾶς μικροὶ καὶ μεγάλοι.

Τὴν δὲ ἐσπέραν της παραμονῆς τοῦ Νέου ἔτους οἱ ἀγαθοὶ Βιενναῖοι συρρέουσιν κατ' ὁμίλους εὐθύμους εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ ἀναμένουν πρὸ τοῦ αὐτοῦ μεγάλου πρεσβυτέρου νὰ ἤχησιν τὸ μεσονύκτιον. Ὅταν ὁ κώδων τοῦ ὁρολογίου τοῦ ναοῦ ἀρχίσῃ νὰ κτυπᾷ τὸ μεσονύκτιον, μία φορὰ ἰσχυρὰ ἀναδίδεται διὰ μίαν μυριάδα ἀπὸ τῶν ἀναμένων συμπαγῶς πλήθους, καὶ ἀντιχεῖ μὲχρι τὸν περάτον της μεγαλοπόλεως. Τοιοῦτος εἶνε ὁ χαρῆς-τορμὸς τῶν Βιενναίων πρὸς τὸ ἀνατέλλον νέον ἔτος.

*

Αὐτὸ πλεόν δὲν τὸ ἀνέμενε κανεὶς! Νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐξετάσεις οὐλὸς! Καὶ ὅμως συνέβη.

Ἀλλ' ὁ οὐλὸς αὗτος εἶνε τὸ ἐξαιρετικὸν ζῆλον, τὸ ὁποῖον ἀπέκτησε τὸ προνόμιον της ἀνθρωπίνης λαλῆας. Εἶνε ὁ περίφημος Δὸν του Γερμανοῦ δασοφύλακος ἔβερς, τὸν ὁποῖον ὁ κήρυξ τὸν ἐμαθε νὰ προσέβῃ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον ἐκδινὸς διαφροσύνης λέξεις. Πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν τοῦ φαινομένου μετέβησαν κατ' αὐτὰς ὁ δόκτορ Pfungst τοῦ ἐν Βερολίῳ ψυχολογικοῦ ἰνστιτούτου καὶ ὁ καθηγητὴς Vosseler, διευθυντὴς τοῦ ζωολογικοῦ κήπου τοῦ Ἀμβούργου, εἰς τὸ δάσος τοῦ Λάιτγκ, ὅπου διαμένει τὸ ἔξον, ἐφωτισμένοι μετ' φωτογραφικῆς καὶ φωνογραφικῆς μηχανᾶς. Ἡ προφορικὴ ἐξέτασις τοῦ κυνὸς ἐγένετο ἐνώπιον τῶν παρὰ τοῦ ἔβερς πρῶτον καὶ ἔπειτα παρὰ της θυγατρὸς του.

— Πῶς λέγεσαι; τὸν ἠρώτησε.

— Δόν, ἀπῆντησεν ἄμέσως ὁ οὐλὸς μετ' ὀφθαλμὸν βαθείως λαρυγώδη.

— Τί ἔχεις;

— Hungher (Πείναν).

Τοῦ ἐπεδείχθη τότε τεμάχιον πλακοῦντος καὶ ἠρωτήθη τί εἶνε αὐτό.

— Cuchen! Cuchen! (Γλύκισμα) ἀπήντησε μετ' ὀφθαλμὸν χαρμῶ-συνον.

Ἀφροῦ ἐπανεληφθῇ πολλάκις ἡ ἐρωταπόκρισις αὐτῇ, οἱ δύο κα-θηγηταὶ ἠθέλησαν νὰ μείνουν μόνον μετὰ τοῦ ζῴου, τὸ ὁποῖον ἐξετάσαντες εὐρον αὐτό, ὡς ἀναφέρει ἡ ἐκθεσίς των, ἐκτάτως εὐρω-στον. Ἀκολουθῶνς τὸ ζῶον ἐτέθη πρὸ τοῦ φωνογράφου, εἰς τὸ μὴ-χάνημα δὲ ἐσημειώθη δεκάκις ὁ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐξεταστῶν διάλογος. Οἱ δισκοὶ τοῦ φωνογράφου θὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὸ ψυχολογικὸν ἰνστιτούτον τοῦ Βερολίνου.

*

Εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν ὑπεβλήθη κατ' αὐτὰς πρότασις νόμου, περὶ περιορισμοῦ της ἀκράτου ορητορικῆς πολυλογίας τῶν βουλευ-τῶν κατὰ τὰς συζητήσεις. Γαλλικὴ δὲ τις ἐφημερίς ἐρωτᾷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν δὲν ἦτο ἴσως προτιμότερον νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἦτο ἐν χρῆσει παρὰ τῇ Πολωνικῇ Διατρί. Πρὸς ἀποφυγὴν τυραννικῆς καταχρήσεως τοῦ λόγου ὑπὸ φλυαρίων ορη-τῶν ἐλαμβάνετο ἡ πρόνοια εἰς τὸ εἰρημένον πολιτικὸν σῶμα νὰ τοποθετηθῇ ἀνωθεν τοῦ βήματος μικρὰ ἑυκλινὴ δοκὸς ἠρημένη διὰ σχοινίων καὶ τροχαλίων, ἥτις κατεβιβάζετο αὐτομάτως καὶ ἐτυπτεν ὅχι καὶ πολὺ ἐλαφρὰ τὴν κεφαλὴν ἢ τὸν ὄμιον τοῦ ἀγορεύοντος. Οἱ συνάδελφοι μάλιστα ὅσκις ἐβλεπον τὸν ορητορὰ λησμονοῦντα ἐν τῇ παραφορᾷ τὴν ἐπικειμένην σπᾶν τὸν Δημοκλέους, ἐσυνήθιζον νὰ φωνάζωσι πρὸς αὐτόν: «Προσοχὴ!... ἡ δοκὸς!...» καὶ ὁ ἀγορεύων ἐσπευδε νὰ συντομεύσῃ τὸν λόγον του καὶ νὰ κατέλθῃ τοῦ βήματος.

ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΙΣ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ «Ἀνεξαρτήτου», ἀποβλέπων εἰς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον διέγραψε διὰ τὸν προγράμματος της Ἐφημερίδος του, της ἐνισχύσεως δηλαδὴ της ἰδέας περὶ συμφιλίωσης τῶν ἀνὰ τὸν Αἰῶνα Κρατῶν, εὐρεστέστην νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην μου ὡς πρὸς τὸ προκύψαν ἀπὸ τινων μνημῶν ἐπικαιρότατον θέμα της Ἑλληνοβουλγαρικῆς συν-διαλλαγῆς.

Λέγω «συνδιαλλαγῆς», ὡς ὀρθῶς διετύπωνεν ὁ κ. Καραμανλάκης τὴν ἰδέαν του, καὶ οὐχὶ «συνεννόησεως», διότι Ἑθνη, διεξαγχόμενα σφοδρὸν ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας φυλετι-κὸν ἀγῶνα, δὲν εἶναι εὐκόλῳ καὶ δυνατόν, πρὶν ἢ ἀκραί-ωνδῶς καὶ ἀπεριστρώφως συμφιλιωθῶσι, νὰ θέσωσι βάσεις ὀριστικῆς τινος καὶ μονίμου πολιτικῆς συνεννόησεως.

Πρὸ τινων μόλις ἐτῶν, ὁπότε ὁ ἐν Μακεδονίᾳ ἐθνικὸς ἀνταγωνισμός, ἐξελχθεὶς εἰς τὸ κατακόρυφον, εἶχε προβληθῇ ὡς ἐπιχείρημα καὶ δικαιολογία τῶν τεχνιτῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ἀνθελληνικῶν κινήματων, οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι τόσον ταχέως ἢ συμφιλίωσις τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βουλ-γάρων θὰ ἀπησχόλει τὴν διεθνή κοινήν γνώμην, ὡσεὶ ἐπρό-κειτο περὶ τοῦ φυσικωτάτου καὶ ἐπομένως εὐχεροῦς τινος πολιτικοῦ της ἡμέρας προβλήματος.

Εἶναι ἐν τούτοις εὐτόχημα ὅτι αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις δὲν παρκαμένουσιν ἀμετάβλητον, ἀπὸ τινος δὲ δυνατόν τις νὰ εἴπῃ ὅτι πάντα τὰ ἀνὰ τὸν Αἰῶνα ἐπελθόντα γεγονότα ὥθουσι, καὶ ἄκοντας ἐτι, τοὺς Βουλγάρους καὶ τοὺς Ἕλληνας πρὸς συνδιαλλαγὴν. Τῆς Νεοτουρκικῆς διοικήσεως τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ λογικῷ ζήλῳ πρὸς καταπολέμησιν τῶν πολι-τικῶν προπαγανδῶν ἐπέδειξε τάσεις καὶ πρὸς περιορισμὸν τῶν σχολειακῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προνομίων τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων ἢ ἐπιμόνως θρυλομένη καὶ οὐ-δέποτε μετὰ πειστικῶν σθένους διαφυσθεῖσα πολιτικὴ προσ-έγγισις της Ρουμανίας καὶ της Τουρκίας ἢ δυσχερεστάτη, ὡς ἐκ της γεωγραφικῆς της ἀπομονώσεως, θέσις της Σερ-βίας, μὴ δυναμένης νὰ κανονίσῃ ἐλευθερώσεως τὴν πολιτικὴν της πορείαν, ἐκ φόβου μὴ ἀποπνιγῇ ἐκ τοῦ τελωνιακοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν δύο μεγάλων γειτόνων της—ταῦτα εἰσὶ τὰ κυριώτερα γεγονότα τὰ ὥθοντα πρὸς συμφιλίωσιν τοὺς Ἕλληνας καὶ Βουλγάρους, τοὺς τῶς ἀδικιλλάκτους ἐχθρούς.

Ἐν εἰλικρινῶς ἐπιτετυγῇ ἡ συνδιαλλαγὴ, εἶναι πρόδηλον τίνα θὰ προκύψωσι διὰ τὰ δύο ἔθνη ὠφελήματα. Κάλιον νὰ μὴ θιγῶμεν ἀπὸ τοῦδε τὰ γενικωτέρως πολιτικῆς ὠφελείας, διὰ τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ προταχθῶσι καὶ οὐχὶ ἀδόκιμοι ἰσως ἀντιρρήσεις· αὐτὸ τοῦτο οὐχ ἥττον τὸ γεγονός ἐτι θὰ ἐκλείψωσιν αἱ ἀπαίσιαι φυλετικαὶ διαμάχαι, αἱ ἐπίσης ἐξα-σθενίζουσαι τὰς δύο ἐκ τῶν ζωτικωτέρων ἐν Ἀνατολῇ φυ-λῶν, θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ Βουλγάρους της Τουρκίας νὰ περισυλλεγῶσι καὶ νὰ ἐπιδιώκωσι τὴν μορφω-τικὴν ἀπὸ ἐθνικῆς, κοινωνικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ἀνά-πτυξιν των. Θὰ δυνηθῶσιν ἠνωμένοι νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ἐκπαιδευτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν των αὐθιπαρξίαν, ἐνι-σχύοντες οὕτω τὸ κλονούμενον ὀσμῆραις καθεστὼς τῶν χρι-στιανικῶν κοινοτήτων ἐν Τουρκίᾳ.

Ἡ τοιαύτη κοινοπραξία οὐδένα ἐκ τῶν ἄλλων, μεγάλων ἢ μικρῶν, πολιτικῶν παραγόντων πρόκειται νὰ ἀνησυχήσῃ ἢ νὰ ταράξῃ βασίμως. Ἡ ἐπὶ τοιαύτης τινὸς πράξεως τῶν δύο ἔθνων, ἡ ἐμπνεομένη ἐκ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἐθνικῆς νομίμου ἀγῶνος, οὐτε ὡς ἀναγκάσαν συνέπειαν θὰ ἔχῃ, οὐτε ὡς ἀπαραίτητον θὰ ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα πολεμι-κὴν τινὰ πολιτικὴν κατὰ τὸ Τουρκικὸν Κράτος, θὰ κατα-στήσῃ ὅμως ἰσχυρότερα ἐν τῇ ἐνώσει τὰ δύο ἔθνη, ἂντινα ἀποτελεσματικώτερον ἢ ἐὰν διεσπαστοῦν θὰ ζητήσωσι νὰ ἀσφα-λίσωσι τὰ κεκτη

νες δηλονότι και οι Βούλγαροι της Μακεδονίας, κατανοή-
σωσι τούς εκ του άλληλοσπαρχαγίου κινδύνους, ρίψωσι εις
λήθην το παρελθόν, τείνωσι πρὸς ἀλλήλους ἀδόλους χεῖρας
πρὸς διευθέτησιν λογικὴν τῶν τοπικῶν διαφορῶν καὶ πρὸς
υπεράσπισιν τῆς ἐθνικῆς κληρονομίας ἣν παρέλαβον παρὰ
τῶν προγόνων.

Τοιαῦτά τινα μεμονωμένα συνδιαλλαγῆς γεγονότα ἐση-
μειώθησαν ἐνῆκα τοῦ Τουρκικοῦ κατὰ τὸ λήγον ἔτος. Πλεό-
τερον λοιπὸν θὰ ἰσχύσῃ πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ἰδέας τῆς συμ-
φιλώσεως Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἢ ἐπιδράσεις τῶν δύο ἐν
Κωνσταντινουπόλει Ἑκκλησιῶν, ὧν τὴν ἐχθρότητα ἐπαρκῶς
ἐπ' ἐσχάτων ἠλάττωσεν ἡ φορὰ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων.
Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐξα-
ρχίας, ἀμεσώτερον συνδεομένων πρὸς τοὺς ἐν τῇ Τουρκικῇ
Χριστιανούς, θὰ ᾖ πάντως λυσιτελεστέρα, ἐὰν κατὰ τὴν
σχετικὴν συνεννόησιν ἀποκλεισθῇ ἐπιμελῶς τὸ ἀκανθώδες
ζήτημα τοῦ Σχίσματος. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὑπῆρξεν εὐτυ-
χῆς ἡ ἐμπνευσις τῶν Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων βουλευτῶν
τῆς Τουρκίας, τὴν ἐκβασιν τοῦ δυσχεροῦς ἔργου τῶν ὁποίων
ἂς ἀναμεινῶμεν μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ εὐχῶν εὐκρινεστά-
των. Εὐδοκίμου τοῦ ἔργου τῶν θὰ προκύψῃ ἡ καταπράυν-
σις τῶν φυλετικῶν παθῶν καὶ ἡ προπαρκαυσις τοῦ ἐδάφους
πρὸς περαιτέρω πολιτικὴν συνεννόησιν Ἀθηνῶν καὶ Σο-
φίας, ἐὰν δὲν μεταβληθῶσιν αὐτῆς αἱ διεθνῆς πολιτικαὶ περι-
στάσεις καὶ οὕτω δὲν καταστῶσι δυσεκτέλεστοι αἱ νῦν ἀγα-
θαὶ ἐκατέρωθεν προαιρέσεις.

ΕΥΓ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

1911 ΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΕΣ

Τὸ δράμα τὸ φοβερόν καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ Ἰεζεκιήλ
παρέστη κατὰ τοὺς ἐσχάτους τούτους καιροὺς ἐνώπιον τῆς
ἐθνικῆς ψυχῆς: «Ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι Κύριος καὶ ἔ-
» θηκέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου καὶ τοῦτο ἦν μεσὸν δούλων
» ἀνθρώπων καὶ περὶ ἡμέρας με ἐπ' αὐτὰ κυκλῶν κύκλῳ,
» καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπῳ τοῦ πεδίου καὶ ἰδοὺ
» ἐστὶν σφόδρα. Καὶ εἶπε πρὸς με: υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζή-
» σεται τὰ δοτὰ ταῦτα; Καὶ εἶπα: Κύριε, Κύριε, σὺ ἐπὶ
» στη ταῦτα. Καὶ εἶπε πρὸς με: προσφύγετε ἐπὶ τὰ δοτὰ
» ταῦτα... Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ φέρω εἰς ὑμᾶς
» πνεῦμα ζωῆς καὶ δώσω ἑμ' ὑμᾶς νεῖρα καὶ ἀνέξω ἑμ'
» ὑμᾶς σάρκα καὶ ἐκτενῶ ἑμ' ὑμᾶς δέρμα καὶ δώσω πνεῦμά
» μου ἑμ' ὑμᾶς καὶ ζήσεσθε... Καὶ ἰδοὺ οὐρανὸς καὶ προ-
» σήγαγε τὰ δοτὰ ἐκάντερον πρὸς τὴν ἀρμονίαν αὐτοῦ καὶ
» ἰδοὺ ἐπ' αὐτὰ νεῖρα καὶ σάρκες ἀνέφυσαν καὶ ἀνέβησαν
» ἐπ' αὐτὰ δέρμα ἐπάνω... Τάδε λέγει Κύριος, ἔλθ' ἐκ τῶν
» τεσσάρων πνευμάτων τοῦ οὐρανοῦ, ἔλθ' ἐκ τῶν πνεύμα καὶ ἐμ-
» φάνησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους καὶ ζήσατωσαν... Καὶ
» ἐλάλησε Κύριος πρὸς με λέγων: υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ δοτὰ
» ταῦτα πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἔστιν...»

Παρόμοιόν τι θέαμα εἶδε πρὸ αὐτοῦ τὸ ἔθνος ἀναστῆναι
μετὰ πολυχρόνιον λήθησαν. Τὸ οἰκοδόμημα ὅπερ ἔχεν ἀνε-
γείρει μετὰ τὸς αὐτὸν καὶ ἀγώνων καὶ θυσιῶν κατέκειτο
εἰς ἄμορφον σωρὸν ἐρείπων. Ἐφύρθησαν τὰ τίμια αὐ-
τοῦ ἰδεώδη, ἐφυλλορρόησαν αἱ ἐλπίδες του, ἀπενεκρώθησαν
οἱ πόθοι καὶ αἱ προσδοκίαι, αἱ τραφεῖσαι διὰ τῶν παλμῶν
τούτων γενεῶν, διεσῶθη καὶ ἐλακτατήθη ἡ ἐθνικὴ τιμὴ, ἐμ-
άνθη τὸ ἱερὸν τέμενος τῶν νόμων του, ἐπαράχθη ἡ διέπουσα
τὴν κοινωνίαν τάξις, ἐσφαγιάθη ἡ γενικὴ εὐημερία του,
ἐσπύληθησαν τ' ἀγαθὰ του, ἡμιβλήθη τὸ πνεῦμά του, ἡτῶνη-
σαν αἱ δυνάμεις του καὶ ἡμαυρώθησαν αἱ σελίδες τῶν ἐνδό-
ξων αὐτοῦ παραδόσεων καὶ ἀνδραγαθιῶν. Καὶ ἐπὶ τοῦ πε-
δίου αὐτοῦ τοῦ πένθους καὶ τῆς ἐρημώσεως διεξήγετο βέ-
βηλος ἡ ἀγρία πάλη τῶν πατριῶν.

Τοιαύτην εἰκόνα βεβαίως δὲν ἀνευροπόλησαν οἱ πλάσαν-
τες τὴν τριτὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸ σθένος τῆς παλάμης των, μετὰ τὴν
φλόγα τῆς ψυχῆς των, μετὰ τὸ φῶς τῆς διανοίας των. Ἡ κα-
λύβη τὴν ὁποίαν ἔκτισαν αὐτοὶ μετὰ τὸ αἶμά των διὰ τὰ στε-
γασθῇ ἡ Ἐλευθερία ἢ ἀναπληθῆσεν αἱματόρροισι καὶ πυ-
ρρικοῦ ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς σφαγῆς καὶ τοῦ δόλεθρον, ἡλ-
πυζον ἐκεῖνοι οἱ θὰ μετεβάλλετο ἡμέραν τινὰ εἰς μέγαρον
ὕψωρεφες, κατασκήνωμα ἐπάξιον τῆς ἐθνικῆς εὐκλείας καὶ
τῆς εὐημερίας, διὰ τὸν ἥλιον καὶ τῆς συνέσεως τῶν ἐπιγί-
νων, εἰς ὧν τὰς χεῖρας κατέλιπον τὴν κληρονομίαν. Καὶ
ἐκοιμήθησαν αὐτοὶ οἱ δημιουργοὶ τῆς ἐλευθερίας ταύτης ἑλ-
ληνικῆς γωνίας μετὰ τὰ ὄμματα θαμβωμένα ἐξ ὑπερόχου
ὀπτασιῶν, ἂς ἐξέτροφεν εἰς τὴν νυχτὴν τῶν τῶν φιλόπατρι βαυ-
κίλημα τῶν ποιητῶν ἐκείνων τῶν καιρῶν, τῶν μετ' αὐτῶν
συναρπασθέντων εἰς τὴν ἀνάπλαιν τοῦ Γένους:

Ἑλλάς! ἡ νέα μου Σιών, εὐφραίνου καὶ ἀγάλλου!
Ἰδοὺ διὰ σὲ χαίροντες
Καὶ δῶρα εἰς σὲ φέροντες
Λαοὶ ἐξ ἐνὸς ἔρχονται ὡσεὶ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

✧ ✧ ✧

Μὲ σάπφειρον, μὲ σμάραγδον ἰδοὺ οἰκοδομοῦνται
Αἱ οἰμαὶ, καὶ πλατεῖαι σου
Καὶ αἱ Ἀκαδημαῖαι σου
Μὲ ἄνθρακα, μὲ βήρυλλον ἰδοὺ ψηφολογοῦνται.

✧ ✧ ✧

Τὸ βλέμμα στρέψε καὶ ἰδὲ ἀπὸ τοῦς δύο πόλους,
Τὰ τέκνα σου ἐρχόμενα,
Ἡ ὄρνις ἡ συνάουσα τοὺς νεοσσούς τῆς ὄλους
Καὶ ὅλα τὰ πλανώμενα.

✧ ✧ ✧

Πορφύρεα, σμῦρνα καὶ χρυσὸς στολίζουσι τὰς πόλεις,
Τὰς γὰρ ἡτοιμαμέναι σου
Καὶ ῥέει τὸ ἀργύριον τῆς Μεσογείου ὄλης
Εἰς τοὺς εὐρεῖς λιμένας σου.

✧ ✧ ✧

Καμήλων ἀσιατικῶν συρρέουσιν ἀγέλαι
Εἰς σὲ μετὰ τὰ φορτία των
Καὶ πλοῖα τῶν ὠκεανῶν ὡς αἱ λευκαὶ νεφέλαι
Μὲ τὰ λευκὰ ἱστία των...

Ἄλλ' ὁ Κύριος, οὗτος ὥρισεν ἐν ταῖς βουλαῖς του εἰς τὸν
λαόν του τὸν περιούσιον κληρὸν ἀλγεῶν δοκιμασιῶν καὶ
ἐναλλαγῇ διὰ τῶν αἰώνων δλεθρίων καταπτώσεων καὶ ἐνδό-

ξων καὶ ὑπερφυῶν ἀναστάσεων, ἡγροῦνται εὐσπλάγγως. Καὶ
εἰς τὸν ἐναγώνιον διαταγῶν, τὸν ἐξελεῖν ἀπὸ τῶν ἐγκά-
των τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, ὅτε κατεῖδεν ἐνώπιον αὐτῆς καὶ συ-
νηθάνθη τὸν δλεθρον, εἰς τὸ ἐρωτήματα: εἰ τὰ δοτὰ ταῦτα
ζήσεται, ἀπύτησεν αὐτός, ὅπως ἄλλοτε εἰς τὸν προφήτην
τοῦ:

— Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω εἰς ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς!

Καὶ ἐνφύσησεν εἰς ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ζωοφόρον τῆς ἀνα-
πλάσεως, δι' οὗ προοικίζει τοὺς λαοὺς τοὺς προωρισμένους
παρ' αὐτοῦ νὰ ἀνακύψωσιν ἐκ τῶν ἀνυχμάτων των καὶ νὰ
σώζωνται ἐκ τῆς ὀλοσχεροῦς φθορᾶς.

Ἡ σωτικὴ αὐτῆς μεταβολὴ ἐξεδηλώθη ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ
ἐκτενέοντος ἔτους. Ὁ τόπος δὲ κατ' ὅσον ἐξηγήθη ἡ ἀνα-
νήφασα ἐθνικὴ συνείδησις καὶ ἀπέπνυσε καὶ ἀνεθεμέτισεν τὸ
κατάρατον παρελθόν, ὁ τόπος κατ' ὅσον μετὰ σθένους καὶ
ὁμοθυμίας σπανίας εἰς τὰ χρονικά τῶν λαῶν ἐξεδήλωσε τὴν
ἀποφασίαν του ὅπως μετ' εὐπειθείας καὶ ἐγκατεστησε ἐμ-
πιστευθῇ τὰς τύχας του εἰς τὰς χεῖρας, ἂς ἐθεώρησεν ἀξίας
νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν μέγαν ἀθλὸν τῆς ἀναγεννήσεως, παρ-
χει τὴν ἀφοράδα τὴν πεποιθῆσιν οὐτὶ τὸ ἀνατεῖλαν νέον ἔτος
κομίζει ἐντὸς τῶν ἐσφραγιστῶν διὰ τῆς Προνοίας δέλτων
τοῦ τὴν τελικὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀρεσμένου ἔργου καὶ τὸν
θρίαμβον τῆς Ἀνορθώσεως.

Καὶ εἰς τὴν προσπνευσσάν ἤδη ζεῖδωρον αὐρανὸν θὰ ἐπα-
κολούθησιν, ἐλπίζομεν, πνοὴ ἰσχυρὰ ἀποδιώκουσα τὰ σύν-
νεφρα τοῦ παρελθόντος παρελθόντος, πνοὴ δημιουργικῆς
ἐργασίας, προσδίδουσα τὴν εὐρωστίαν εἰς τὸν ἐθνικὸν ὁρα-
νισμόν, τὴν δύναμιν τῆς λελογισμένης ἀνασυντάξεως, τὴν
προσῆλυσιν εἰς τὸ καθήκον, τὴν ἐμμοῆν ἕως θυσίας εἰς
τὴν ἰδέαν, τὴν ἀναστήλωσιν τῶν ἰδανικῶν, τὴν πίστιν εἰς τὸ
μέλλον.

Καὶ τότε θὰ ἐπανεέλθωσι νὰ ἐνδιατρίψωσι μετ' ἡμῶν ἡ
Τιμὴ καὶ ἡ Δόξα, οὐσῶν ἔχουσι τὴν Εὐημερίαν. Τότε
θὰ δυνήθῃ νὰ σκορπίσῃ εἰς τὴν χώραν μας τὰ εὐεργετικά
τῆς δόξης ἡ Ἐλευθερία, ἥτις παλινωστήσασα μετὰ τὸ μακρὸν
δούλειον ἡμῶς εὖρε καὶ πάλιν ἐδῶ ἀλύσεις χαλκευομένας
ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς εἰς τὰ τῶν πατριῶν ἐργαστήρια καὶ θὰ
ἰδῇ ἀνεγειρομένης βωμοῦς λαοεῖας εἰς αὐτήν, ὅχι εἰς τὴν
Ἐλευθερίαν τὴν μανθὰν, τὴν ἀκολασταίνουσαν καὶ ἀσεβῆς
τὰ πάντα διασφύρουσαν καὶ καυλῶσαν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγνήν
θεὰν τὴν ἀνυποῦσαν τὸ φρόνημα καὶ ποδηγετοῦσαν τοὺς
λαοὺς μετὰ τὸν πνεῦμα τῆς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς αἰωνίου προόδου,
εἰς τὴν Ἐλευθερίαν τὴν χρηστήν, τὴν σφόδρα, τὴν πρᾶσαν,
τὴν ἀγαθοεργόν, ἐκείνην τὴν ὁποῖαν ἐξέμνησε δι' ὠραίων
στίχων εἰς τὸν τελευταῖον μερῶν ποιητῶν τῆς ἐδδαίμονος
Ἀλβινῶν, ὁ Τέννισσον φάλλον τὸν ἄλβον τῆς πατρι-
δος του:

«Εἴνε ἡ γῆ τὴν ὁποῖαν ἄνδρες ἐλεύθεροι καλλιεργοῦν, ἡ
» γῆ τὴν ὁποῖαν ἡ σεμνὴ ἀσκουμένη Ἐλευθερία ἐξελέξατο,
» ἡ γῆ ἔνθα εἴτε διὰ ἐχθρῶν εἴτε διὰ φίλων περιστοιχίζε-
» ται ἑκαστος δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι φρονεῖ, ἡ γῆ παρίας
» καθεστῆρας καὶ βεβαιότητος, ἡ γῆ δικαίας καὶ παιδαῖας ἀγᾶ
» τῆς φρήνης, ὅπου ἡ Ἐλευθερία κατέρχεται βροδέως καὶ
» προχωρεῖ βῆμα πρὸς βῆμα, ὅπου σπανίας ἡ φραγία
» θοιμαίνει, ἀλλὰ κατὰ βῆμα ὁρμάζουσα πᾶσα ἰδέα, ἰκανὴ
» πρὸς διάδοσιν, εὐδοῖται καὶ χῶρον καὶ χρόνον ὅπως δράσῃ
» καὶ ἐπεκταθῇ».

ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

Ἡ ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν θρυλουμένων διαπραγματεύσεων πρὸς
ένωσιν τῆς ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς ἑλληνικῆς, δὲν
κρίνομεν ἄσκοπον δι' ὀλίγων νὰ ἐξετάσωμεν τὰ τῆς ἀρμενι-
κῆς Ἐκκλησίας.

Καίτοι ἡ παράδοσις ἀνάγει τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκχριστιανί-
σεως τῆς Ἀρμενίας εἰς τοὺς ἀποστολικούς χρόνους, ἐν τού-
τοις αὐτῇ πρέπει νὰ τεθῇ πολὺ βραδύτερον, πιθανώτατα
κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ι' αἰῶνος· κυρίως ὅμως ἀπόστολος τοῦ
Χριστιανισμοῦ ἐν Ἀρμενίᾳ ἐγένετο Γρηγόριος ὁ Φωτιστής
(†331), ἐξ οὗ ἡ ἀρμενικὴ Ἐκκλησία καὶ γρηγοριανὴ κα-
λεῖται.

Ὁ Γρηγόριος οὗτος ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου
Καίσαρειας τῆς Καππαδοκίας πρώτος ἐπίσκοπος Ἀρμενίας,
ὕπαρχος διοικητικῶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην τοῦτον· ἐξη-
κολούθησε δ' ἡ ἐξάρτησις αὐτῆς ἐπὶ ἕνα αἶώνα, μέχρις οὗ
κατὰ τὸν Ε' αἶώνα ἡ ἀρμενικὴ Ἐκκλησία κατέστη ἀνεξάρ-
τητος.

Μέχρι τῶν μέσων τοῦ Ε' αἰῶνος ἡ ἀρμενικὴ Ἐκκλησία
ἦτο πιστὴ θυγάτηρ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας τοῦ Βυζαντίου,
ἀποδεχθεῖσα καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν τριῶν πρώτων οἰκου-
μενικῶν συνόδων. Ἐθνικὴ σύνοδος τῶν ἀρμενίων ἐπισκόπων ἐν
ἔτει 435 ἀπεδέχθη τὸν ὅρον τῆς Γ' ἐν Ἐφέσῳ οἰκουμενικῆς
συνόδου (431) κατὰ τοῦ Νεστορίου, ὅστις, χωρίζων τὰς δύο
ἐν Χριστῷ φύσεις, δὲν παρεδέχετο ἑνωσιν τῶν φύσεων ἐν
ἐνὶ προσώπῳ, ἀλλ' ἀπλὴν συνάρτησιν τῶν δύο φύσεων. Ἐν
ἀντιθέσει πρὸς τὸν Νεστόριον ἡγήθη βραδύτερον ὁ Εὐτυ-
χῆς, ὅστις, ὑπεράγων τὸν ἑνωσιν τῶν δύο φύσεων, ὡμολόγησε
«ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν Κύριον ἡμῶν πρὸ
τῆς ἐνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἑνωσιν μίαν φύσιν». Τὴν διδασκα-
λίαν τοῦ Εὐτυχοῦς κατέκρινεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι Δ' οἰκου-
μενικὴ σύνοδος (451), ἥτις, ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ τόμου τοῦ πάπα
Λέοντος, ὥρισε «ἐνα καὶ τὸν αὐτὸν Χριστὸν ἐν δυσὶ φύσε-
σιν, ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως». Οἱ Ἀρ-
μένιοι, κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγκλήσεως τῆς ἐν Χαλκηδόνι
συνόδου, ἀπησχολημένοι περὶ ζητήματα τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν
ὕπαρξεως, δὲν παρηκολούθησαν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ζητήματος,
βραδύτερον ὅμως λαβόντες γνῶσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς συνό-
δου ἐκείνης, ἐθεώρησαν ταύτας ὡς ἀποκλινούσας εἰς τὸν νε-
στοριανισμόν καὶ ἀρνούμενας τὴν προσωπικὴν ἐνότητά των
δύο φύσεων, ἐπειδὴ ἐν τῇ ὁρῇ τῆς συνόδου ἐκείνης γίνεται
λόγος περὶ τοῦ ἀσυγχύτου τῶν δύο φύσεων καὶ περὶ ἰδιαιτέ-
ρας ἐνεργείας ἐκατέρας φύσεως. Διὰ τοῦτο αἱ ἀποφάσεις τῆς
ἐν Χαλκηδόνι συνόδου οὐ μόνον δὲν ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς
ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τοῦναντίον κατεκρίθησαν ἐν
ταῖς συνόδοις τοῦ Ἑσπριατισμοῦ (491) καὶ τοῦν (594).

Ἡ κατὰ κρίσιν αὐτῆς τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου προηλθεν
ἐξ ἀπλῆς παρεξηγήσεως, θεωρηθεῖσης ταύτης ὡς ἀποκλι-

νούσης εἰς τὸν νεστοριανισμόν· δὲν πρέπει ὅμως ἐκ τούτου
νὰ νομισθῇ, ὡς συνήθως νομίζεται, ὅτι ἡ ἀρμενικὴ Ἐκκλη-
σία κατακρίνασα τὸν ὅρον τῆς Χαλκηδόνης, ἀπεδέχθη τὴν
διδασκαλίαν τοῦ Εὐτυχοῦς, διότι τοῦναντίον καὶ ὁ Εὐτυχῆς
κατεκρίθη ὡς αἰρετικός. Ὡς καὶ οἱ Ἀρμένιοι θεωροῦν-
ται ὡς ὁπαδοὶ τοῦ Εὐτυχοῦς· ἀπέκρουσαν ἀπλῶς τὸν ὅρον
τῆς Δ' οἰκουμενικῆς συνόδου, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ καταστήσω-
σιν εἰς τὴν ἀντίθετον διδασκαλίαν.

Ἐκτοτε ἡ ἀρμενικὴ Ἐκκλησία ζῇ κεχωρισμένης τῆς ἑλ-
ληνικῆς, ἐκ δὲ τοῦ χωρισμοῦ τούτου ἐκκλησιαστικὰ τινα
ἔθιμα διεμορφώθησαν διαφοροτρόπως. Οὕτως ἐν τῇ ἀρμενικῇ
Ἐκκλησίᾳ γίνεται χρῆσις κατὰ τὴν θέαν εὐχαριστίας ἀζύ-
μων καὶ οἶνου ἀμειγροῦς κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐν Τούτι
συνόδου (552) τῆς ἐν δὲν ἀριθμοῦνται ἀπὸ γεννήσεως Χρι-
στοῦ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς 11 Ἰουλίου 552· πάντα τὰ ἐτῆ ἀριθμοῦσι
365 ἡμέρας, μὴ ὑπαρχόντων δισέκτων τὸ ἐρτολόγιον συνε-
πὸς διερωτήσθη ἄλλως· ἐορτὴ Χριστογεννῶν ἰδιαιτέρα
δὲν ἐορτάζεται, ἀλλ' ἡ γεννήσεως σεσορτάζεται μετὰ τῆς βα-
πτίσσεως κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων, ὡς πολλὰ τοῦ
ἀρχαίου Ἐκκλησίας συνέβαινε· μετὰ 12 καὶ 18 Ἀγού-
στου, ὡς κινήτῃ ἐορτῇ, ἐορτάζεται ἡ ἀνάληψις τῆς Θεοτό-
κου· κατὰ τὰς πολυαριθμοὺς νηστείας—189 ἡμέραι τὸ ἔτος—
μετέχουσιν ὧν καὶ γάλακτος· ἐν τῇ μύρῳ γίνεται χρῆσις
σφαμίνου ἐλαίου· ἐν τῇ αὐτῇ λειτουργίᾳ δύναται νὰ γείνη
σχηματικὴ χειροτονία πλειοτέρων ἱερέων ἢ διακόνων· ἐν τῇ
ἐπισκοπικῇ στολῇ παρατηρεῖται δυτικὴ τις ἐπιδράσις· τέλος
ἀπὸ τοῦ 524 ἐν τῇ τρισακλίῳ ὅμῳ μετὰ τὸ «ἀγίως ἀθάνατος»
πρὸς δὴλῶσιν τῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων προσετέθη ὁ
ὅρος «ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς».

Ἡ ἀρμενικὴ Ἐκκλησία διφεῖται ὑπὸ ἀρχιεπισκόπου,
φέροντος τὸν τίτλον «καθολικός», ἐδρεύοντος ἐν Ἑσπριατίᾳ,
Σήμερον ὅμως ὑπάρχουσι τρεῖς καθολικοὶ (ἐν Ἑσπριατίᾳ,
ἐν Σίς τῆς Κιλικίας καὶ ἐν τῇ νήσῳ Ἀλταμάρ) καὶ δύο Πα-
τριάρχαι (ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἱεροσολύμοις). Ἐκ τῶν
ἱεραρχῶν τούτων, οἵτινες βαθμικῶς ἀνεφάνησαν, σήμερον
εἰ τὰ πρωτεία τῆς τιμῆς κατέχει ὁ καθολικός τοῦ Ἑσπρια-
τισμοῦ, ἀλλ' ὁ ὑπὸ πραγματικὴν ἐποψὴν σπουδαιότερος πάντων,
ὁ καὶ πολιτικῶς ἀρχηγὸς τοῦ ἔθνους, εἶναι ὁ τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως.

Ἐκ τῶν Ἀρμενίων, οἵτινες ὑπολογίζονται περὶ τὰ 2 1/2
ἐκατομμύρια, περὶ τὰς 100 χιλιάδας προσήλθον εἰς τὴν
καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἰδίως τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἶωνα, καὶ
περὶ τὰς 40 χιλιάδας εἰς τὸν Προτεσταντισμόν, οἱ δὲ λοιποὶ
ἐμμένουσι πιστοὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀρμενικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἡρακλείου, κατὰ τὸν Ζ' αἶωνα,
δὲν ἔπαυσαν διαπραγματεύσεις πρὸς ἑνωσιν τῆς ἀρμενικῆς
Ἐκκλησίας μετὰ τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν κατέλη-
ξαν μέχρις ὥρας εἰς εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα.

Ἐν τῇ συνόδῳ τῇ συγκροτηθεῖσιν ἐν Ταρσῷ, κατὰ τὸ 1196,
ὁ ἀρμένιος ἀρχιεπίσκοπος Ταρσῶ, Ναρσῆς ὁ ἐκ Λαμπρῶν,
ἐξεφώνησε λόγον ἐν ᾧ ὑπεστήριξεν ὅτι εἶναι λυπηρὸν Ἑλ-
ληνες καὶ Ἀρμένιοι, ἂν καὶ ἔχουσι τὴν αὐτὴν πίστιν κατὰ
βάθος, νὰ ἐρίζωσιν ἀπλῶς περὶ λέξεως, καὶ ἐξέφρασε τὴν
ἀπορίαν του πῶς, ἂν καὶ Χριστιανοὶ, κατατρώγονται εἰς ἑρι-
δας μετὰ τῶν καὶ δὲν μετέχουσιν ἀπὸ κοινοῦ τῆς θείας
εὐχαριστίας· ἐν τέλει δὲ διεκήρυξεν ὅτι «ἐν ᾧ οἱ δύο λαοί,
Ἑλλῆνες καὶ Ἀρμένιοι, ὁμολογοῦμεν μίαν πίστιν, θεωροῦ-
μεν ἀλλήλους ὡς μεμολυσμένους, ἀπλῶς ἕνεκα λέξεων καὶ
ἐκφράσεων».

Εἰναι τῷ ὄντι λυπηρὸν ὅτι μία ἀπλὴ παρεξηγήσις ἐχώ-
ρισε τὰς δύο Ἐκκλησίας ἐπὶ τούτους αἰῶνας καὶ ἀναμφιδό-
λως ζήτημα χρόνου ἀπλῶς εἶναι, αἰρεμένων τῶν παρεξηγή-
σεων, νὰ ἀρθῇ καὶ ὁ χωρισμός, ἐπ' ἀγαθῇ ἀμφοτέρων τῶν
Ἐκκλησιῶν.

ΔΗΜ. ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΣ

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ Η ΚΡΙΣΙΣ

Ἡ Νέα Τουρκία παλαίει πρὸς κρίσιν σφοδράν, ἥς ἡ πεζὴ
καὶ σκληρὰ πραγματικότης φαίνεται ὡς εἰρωνία πένθιμος
πρὸς τὴν χαρμόσυνον ποίησιν τῶν πρώτων ἐκδηλώσεων τῆς
βουλανθῆς Μεταπολιτεῦσεως, ὅποτε οὐδ' οἱ ἀπασιδοῦς ἐστέροι
μάντιες κακῶν ἡδύναντο νὰ προῖδωσι τὰς ἐπιφυλασσομένας
δδυνήρας ἐκπλήξεις. Μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ Συντάγμα-
τος, τὸ ὁποῖον οἱ τραγικῶς μαρτυρήσαντες λαοὶ τῆς πολυ-
συνθέτου αὐτοκρατορίας ἐχαίρεισαν ὡς τὸν ἀρραβῶνα τῆς
εὐτυχῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἡρεμωτέρας ἐξελλίξεως
τῶν τυχόντων, ἡ ἱστορία των ἐκτυλίσσεται εἰ περ ποτὲ
ἐναγώνιος. Ἀποβλέποντες εἰς τὴν κατάστασιν ὑπὸ πνεῦμα
ἀνεξαρτησίας καὶ ἀμεροληψίας—ἥτις θ' ἀποτελέσῃ καὶ τὸν
σταθερὸν γνώμονα τοῦ «Ἀνεξαρτήτου», ὡς διαλαλεῖ ἐγγλῶ-
ται καὶ τὸ συμβολικόν του ὄνομα—δὲν ἐξαίρουσιν ἐκ τῆς
ἀλλεμνῆς δοκιμασίας οὐδὲ τὴν τουρκικὴν ἐθνότητα, τὴν
ἐθνότητα, ἥτις δὲν προσωποποιεῖ μόνον τὴν κατὰ κτησιν καὶ
τὸν δεσποτισμὸν

τύπου, ήτις δεν έπαυσε καταγγέλλουσα την νεοτουρκικήν πολιτικήν ως χρεωκοπήσασαν—παρήχθη και ήθικη κρίσις έντονος, καθ' ήν ουχί όλίγα εκ των μελών του κρατούντος κόμματος ευρέθησαν εις σύγκρουσιν προς την ιδίαν αυτών συνείδησιν.

Οί μη άγνοούντες τας έν τοις παρασκηνοίς, πρό Ικάνου ήδη ήσαν ένήμεροι του διχασμού της Ένώσεως και Προόδου. Οί ύπνωτοιμένοι υπό της καθ' ύποβολήν εισαγγήσεως του προγράμματος, έπερ οί ριζοσπαστικώτεροι των ήγετών διετύπωσαν ως τό κατ' έξοχήν πατριωτικήν και τελεσφόρον διά την πραγματοποίησην της κυριαρχούσης κεντρικής ιδέας περί δθωμανικού κράτους συμπαγούς, ή οί κατά συνθήκην και χάριν των κομματικών δεσμών και της πειθαρχίας εις την έπιβολήν του προγράμματος τούτου υποκύψαντες, επέταλιν ένδομύχως πρό των ραγδαίων έν τή όργανισμώ της χώρας διαταράξεις. 'Αν αί έκρήξεις δεν έξεδηλώθησαν ή έκ της αντίπολετώσεως, ή θέελλα όμως έμυκάτο και εις την πτέρυγα των συμπολιτευομένων έμυκάτο έσωτερική, μετά δέ τας έπεισόδια της Βουλής και τας λάθρους έναντίον της κυβερνήσεως και της πρωταγωνιστούσης μερίδος επιθέσεις, άκράτητος έξαπελύθη εις τας ιδιαίτερας των Προοδευτικών συσκέψεις. Δέν άπεσοδήθησαν όμως και αί φανερά ένδείξεις. 'Η παθητική άλλ' εύγλωττος διαδήλωσις της άποχής υπερτασάρακοντα μελών του κόμματος από της τελικής ψηφοφορίας, ότε ή κυβερνήσις δεν έτυχεν ή άμφιβόλου ψήφου έμπιστοσύνης, άπεκάλυψε κατά τρόπον άναμφισβήτητον την διαίρεσιν της συμπολιτεύσεως. 'Ο έν τοις παρασκηνοίς άγων προς άνασύστασιν της πλειοψηφίας δεν ίσχυσε νά περισώσει την άριότητα αυτής.

Υπό τας δημιουργηθείσας συνθήκας ή μεταρρύθμισις του ύπουργείου, ήτις από καιρού ήδη έμελετάτο, έκρίθη κατ' ίσχυρότερον λόγον έπιβαλλομένη, μετ' έπεκτάσεως μάλιστα εις κλίμακα ευρύτεραν προς άποκατάστασιν και της ένότητος του κόμματος, ούτως ή άποστάσα μερίς κατεδίκαζε και έτερα εκ των μελών της κυβερνήσεως πλην των παμψηφί άποκηρυσσόμενων. 'Αλλά τό χαρακτηριστικώτερον σύμπτωμα κατά τας άξιοσημειούσας ταύτας ήμέρας του βίου της Νέας Τουρκίας ή το πρώτ, ήν έσημείωσαν ή περίφημος άγόρευσις του ήγέτου των Προοδευτικών Χαλήλ βέη όστις υπό τας διαμαρτυρίας Μουσουλμάνων τινών βουλευτών πανηγυρικώς από του βήματος της Βουλής έκήρυξε τας δικαιώματα των χριστιανικών στοιχείων ως συνιδιοκτητών της χώρας και τό καθήκον της κυβερνήσεως, όπως άνάλογον μετέλθη πολιτικήν προς τας μη μουσουλμανικάς ένότητάς. 'Οπως και άν κριθώσιν αί δηλώσεις αύται, είτε ως άπαύγασμα άκραφνές πεποιθήσεων ένδομύχων, είτε ως μη έχουσαι σημασίαν βαθύτεραν άπλου προσχήματος, δεν δύνανται ή νά έρμηνευθώσιν ως έμμεσος άναγνώρισις της βασιμότητος των αϊτιάσεων, εις τας όποιας ευρέθη έκτεθειμένη ή μέχρις τούδε τηρηθείσα πολιτική, και ως όμολογία άπροκάλυπτος, ότι ή πολιτική αυτή σοβαρώς προσκόπτει. 'Η διακήρυξις εκόλασε την έντύπωσιν, ήν παρήγαγον όσα έν τη αυτή άγόρευσει έδογμάτισεν ό άρχηγός της κρατούσης μερίδος περί της ανάγκης της συγκεντρώσεως των Μουσουλμάνων και της συγκρατήσεως της λαϊκής κυριαρχίας εις χείρας αυτών, μολονότι έσπευσε νά έρμηνεύσιν την άξίωσιν ταύτην ως άπορρέουσαν εκ του δικαιώματος της πλειονότητος των πιστών του 'Ισλάμ έν συγκρίσει προς τόν λοιπόν δθωμανισμόν και εκ του ένδεχομένου φόβου άναρχίας, εάν ή ένάσκησις της λαϊκής κυριαρχίας έξκαταλειφθή εις τας διεκδικήσεις και τόν άναγώνισμόν των πολυπληθών έθνότητων. Μετρίάζων έτι μάλλον την ιδέαν αυτού, ήτις ήδύνατο νά σκανδαλίστη, δεν παρέλειπεν ό Χαλήλ βέης νά παρατη-

ρήσιν, ότι αί χριστιανικάί άλλως τε κοινότητες είχαν ήδη την συγκέντρωσιν και την όργάνωσιν αυτών από των χρόνων της άπολυταρχίας, ένθ' τας μουσουλμανικάς δυνάμεις είχαν διαλύσει ή διαίρεσαι και ή άποσύμβησις.

'Η πολυήμερος αυτή κοινοβουλευτική συζήτησις, ήν έπεσφράγισεν ή ένδιαφέρουσα άγόρευσις του ήγέτου της πλειοψηφίας, θα παραμείνη ιστορική διά την Νέαν Τουρκίαν. 'Η καταδίκη του έφαρμοσθέντος συστήματος άνέκυψεν έπιβάλλουσα. Αί βιαιότητες του άφροτισμού, ή κάθοδος προσφύγων Μουσουλμάνων εις περιφερείας χριστιανικάς, αί ειδικαί διά τας έξισλαμίζόμενους πιστώσεις, ή προτίμησις των Μουσουλμάνων διά τας δημοσίας ύπηρεσίας, ή καταπάτησις των προαιωνίων δικαίων των έθνοτήτων υπό των κατά τόπους άρχών και άλλα διδόμενα συνετέλεσαν όπως αί προσπάθειαι των ίσχυόντων έξηγηθώσιν ή παρεξηγηθώσιν ως μη τείνουσαι ή εις την έπέρωσιν και την έπιβολήν του ίσλαμισμού και ιδιαίτέρως του τουρκισμού. 'Εξημουργήθη δέ υπό της έντεθεν δυσφορίας κατάστασις άνώμαλος, ύποβάλλουσα τούς άναλαβόντας την άναγέννησιν της Τουρκίας εις άγώνα άδιάκοπον—και άγώνα άρνητικόν—προς άποκατάστασιν της ειρήνης άντι της θετικής προς άνόρθωσιν εργασίας. 'Ιδού διατί δεν έξαιρουμέν της άλγεινής δοκιμασίας ούδ' αυτούς τούς πρωταγωνιστούντας έν τη Νέε Τουρκία. Είναι μάλιστα άξιον θαυμασμού, ότι ή διηγετής και έντονος προσπάθεια δεν τούς έκνευρίζει.

Τούτο θ' άποδώσωμεν εις τόν φλογερόν πατριωτισμόν και τόν μέγαν αυτών ζήλον. 'Η φιλοπατρία των νέων άνδρών της Τουρκίας είναι άναμφισβήτητος, αυτή δέ και ένπνευσε τό τοληρόν σχέδιον της προσφυγής εις την σφύραν διά την χάλκευσιν των δεσμών, ύφ' ών θα συνδέωνται τά διάφορα στοιχεία διά την σύμπηξιν δθωμανικού όγκου ίσχυρώς και άδιαρρήκτως ήνωμένου. Πρακτικώς όμως τό σχέδιον τούτο δεν άπεδείχθη ως τό ευστοχώτερον. 'Η πολιτική της πυγμής δεν ευδοκεί.

'Εχομεν ύπ' όψει σύγγραμμα Γάλλου πολιτικού περί 'Ανατολής. Διά τας χριστιανικάς ένότητάς προτάσσει την σύμβουλην του μαρκησίου Βιλλενέβ, συμπατριώτου αυτού διπλωμάτου, όστις άπό του προπαρληόντος ήδη αιώνος συνίστα εις τας χριστιανικάς στοιχεα ως τό ύψιστον ευεργέτημα την άμοιβαίαν στοργήν ή ποιάν τινα φειδών τουλάχιστον. 'Αρχή προσεγγίσεως των χριστιανών διαγράφεται ήδη πλέον ή αίσθησις. 'Αλλά τό ευεργέτημα θά είναι άτελές εάν την έλγην 'Ανατολήν, εάν δεν άποκατασταθώσιν άδελφικοί δεσμοί έδραίοι και μεταξύ Χριστιανών και Τούρκων. Τούτου του άγαθού την πραγματοποίησην ευχόμεθα όλοψύχως διά την διαρκή ειρήνευσιν και την άσφαλή ανάπτυξιν της ευημερίας των σκληρώς δοκιμασθέντων λαών της ώραιάς, άλλ' άτυχούς 'Ανατολής. «Όλοι αί τοπικάί άσφαλείαι των έν 'Ανατολή διαταράξεις—λέγεται εις τό αυτό πολιτικόν σύγγραμμα—έχουσι κοινήν πηγήν την αιώνιον μεταξύ Τούρκου και χριστιανού έριδα». Καί περαιτέρω προστίθεται τό άξιοσημείωτον, ότι «αί μεγάλαί έν 'Ανατολή κρίσεις παράγονται, όταν εις τούς τοπικούς παράγοντας προστίθεται ως στοιχείον παρεχόμεν τό συμφέρον μιας ή πολλών ευρωπαϊκών Δυνάμεων». Οί λόγοι ούτοι έμβάλλουσιν εις σκέψεις σοβαράς ένόπιον των διαδραματιζομένων πολλήν της Νέας Τουρκίας. 'Η ύγιεστερά πολιτική θά ήτο προδήλως ή έξουδετέρωσις των τοπικών παραγόντων, διά της ίκανοποίησεως των χριστιανικών στοιχείων, όποτε ή έξην ύποκίνησις δεν θά εύρισκεν έδαφος ευνοϊκόν.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Υ. Γ.—'Εκανα ήδη ήμέραι παρήλθον άφ' ότων έγράψαμεν τά άνωτέρω και ή κρίσις εξακολουθεί έτι, έκδηλωθείσα ιδίως διά νέον παροξυ-

σμού κατά την περίφημον περί βασανιστηρίων συζήτησιν, καθ' ήν ή κυβερνήσις ευρέθη μάλλον μειοψηγησούσα. 'Υπεράτης προσπάθεια καταβλήθη προς άνασχεσίαν του προσδετικού κόμματος, ως άπεδείχθη και κατά την πρόσφατον έπιστήμην του βουλευτού Κοσταντινουπόλεως και άξιολογώτερον της 'Ανών 'Ανών Αζαζή βέη κατά του ύπουργού της Παιδείας, καθ' ήν παρήκτο τό περίσσειον θέμα της συμμετοχής και αυτού τούτου του καταδικασθέντος την έργασίαν του ύπουργού εις την δοθείσαν ήγήγον έμπιστοσύνης. Τό κόμμα απέβλεπε κυρίως εις την επίδειξιν ένότητος και δυνάμεως. 'Αλλ' ό ανταρξαγμός δεν εκόπασε κατά βάθος. Καί το ύπουργείον δέ ή θέσις διατελεί πάντοτε άκροσφαλής, δέν συγκρατείται εις την άρχήν ή άσφαλείας, έλλείπει συμφωνία προς τών ύπουργών, όστις ποτέ νά διατηρηθώσιν ή ν' άντικατασταθώσι, και τών άρμοδιωτέων διά την διαδοχήν προσώπων. Γ. ΟΙ.

ΤΟ ΤΕΦΤΕΡΙ

Α'

Εμπρός άπ' τό κατάκλειστο της Μοίρας άργαστήρι περνούν έλπίδες άγνοες περνούν και πόθοι στεγνοί και κροτούντας άνοφέλευτα την κλεισθείσην θύρα του κάκου άπ' έξω καρτερούν' ως πού από μέσα ή Μοίρα άπολογείται με φωνή βραχνή, περιγελώντας πού αντιβούζουν τά βουνά κι' αντιλαλούν τά κάστρα : Σύρετ' έκειθε ποθήσατε στό σκόρπιο του άνέμου, καινού άπ' τή φλόγα της καρδιάς ! Σας έκράζε ποτέ μου : σάς έστειλα τό κλέσμα πού έσείς άποτομάτε νά κρούσετε τή θύρα μου; Για σάς βαθεία κοιμάται στην άγκαλιά της ξενωσιασής μαρμαρωμένη ή Κόρη. Σύρετ' έκειθε ποθήσατε !

Και λέγοντάς τα, έθώρε 'ς ένα τεφτέρι διάπλατο γραμμένο άπ' άκρη ως άκρη, κι' ούτ' ένα άγνό χαμόγελο κι' ούτε θολό ένα δάκρυ στη γραμμένη όπη της, πού λές γράψα έγγενήθη με δίχως συλλογές στό νου δίχως καρδιά στό στήθη. 'Αδιάφορη, ασύλλογιστη, με τ' άσφακό της χέρι άγνά κι' άγάλια ξεφυλλά τό διάπλατο τεφτέρι έδώ κι' εκεί διαβάζοντας όσα έχει γράψει κι' όσα κ' είνε τά φύλλα του πολλά, τραχιά έξήγητα τόσα. Σ' ένα τραπέζι πέτρινο λυχνός όλόρθος στέκει κι' ακούγεται άρκομαχητό κάποιον χαλικά παρέκει πού ακούραστα σφυροκοπά 'ς ένα μεγάλο άμύνι τ' άστροπελέκια της Νοτιάς. 'Εξω ό Βοριάς θυμώνει και παίρνει κάμπους και βουνά και διασκελίζει βράχια και σάει κλαδιά σάν άγρια και σπείει κορυμνίσαν σάν στάχνα και γδέρνει πέτρες ούριμες και λόφους ξεκαλλάζει κ' έδώ' έκειθε τρέχοντας λυσσομανή κι' ούδολάζει. Κι' όμως τ' άστέρια, από ψηλά θωρώντας δίχως έννοια, καμαρωτά άραδιάζονται και λάμπουν διαμαντένια κι' άνακαλίζουν σ' ούρανο τό θόλο πέρα ως πέρα σάν νά μη φθάνουν ως εκεί τά μουγκρητά του άγέρα.

Β'

Στεγνή βραδεία του παγερού Δεκέμβρη' ώρα λίγη, λίγες στιγμές του απόμεινου και βιαστικά θά φύγη παίρνοντας στράτα άγύριστι, της λημονιάς τή στράτα. Καί νά, τ' όρνιθι έλάλησε, της Πουλιάς τ' άστρα νάτα δείχνουν βαθεία μεσάνυχτα. Δεκέμβρη, τί θά γένης ;

Πίσω και πέρα' άπ' τό βουνό γέροντας άσπρογένης ούχνην τοιγύρω τή στεγνή και τή γοργή ματιά του κι' άνοίγει όργυνές τό σκέλια του, με' όλα τά γηραιά του. Τόσο γοργό τό διάβα του πού μάτι δεν τό φθάνει' σάν σιννερό τότε θωρεί σάν άστρατή τόν χάνει. 'Ανοίγ' όργυνές τό σκέλια του, κάνει τή γή γιοφύρι κ' έρχεται κρούει σιγά-σιγά της Μοίρας τ' άργαστήρι κ' ό θύρα άνοίγει δαδάνοικη κ' έκείνος μέσα μπαίνει, κ' ή Μοίρα, άν και γερόντισσα, μνησκαμωμένη τόν δέχεται, περιήρανη σάν ριγισσα στό θρόνο. —'Ωρα καλή σου, άρχόντισσα.

—Καλώς τό γέρο Χρόνο !

Είπε, κι' αυτός στό πλάγι της τά βήματα του φέρνει, σκύβει, τό χέρι της φιλεί και τό τεφτέρι παίρνει και τό τεφτέρι παίρνοντας πάλι τή θύρα άνοίγει και τό κατώφλι της περνά και φεύγει κ' έχει φύγει. Τόσο γοργό τό διάβα του.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

'Ο Γεώργιος μελαγχολικός εκάθητο πρό του γραφείου του, διεκπεραιών την ύπηρεσίαν της ήμέρας, ότε ό υπέρτης τή εκόμισεν έπιστολήν. 'Αναγνώρισας τόν χαρακτήρα, άπεσφράγισεν αυτήν σπαμωδικώς, ταυτοχρόνως δέ οί όφθαλμοί του έσπινθηροβόλησαν και ή χαρά διεχύθη επί του προσώπου του. 'Η έπιστολή έλεγε :

Γεωργιέ μου,

'Υποκλέπω μίαν στιγμήν διά νά σέ πληροφορήσω, ότι χθές κατά τό δείπνον ό πατήρ μου όμιλήσεν επί Ικανήν ώραν περί σου, αποδίδων σοι έγκώμια επί έγκωμίων. 'Εφάνετο κατενθουσιασμένος. Πρός τί βραδύνεις τόσον νά τή ζητήσης την χείρά μου ; Διατί δαίλις ; Τόσον δύσκολον λοιπόν σοι άποβάνει ν' αντίληψης όλίγον θάρρος εκ της άπεριόριστου προς σέ αγάπης μου ;

'Η άφοσιωμένη σου

ΑΔΡΙΑΝΗ

Παρ' έλγην την φαινομενικήν του Γεωργίου φαιδρότητα, ως εκ της τρυφεράς της προσφιλοσύνης του 'Αδριανής έρωτικής δηλώσεως, έξησχημένος όφθαλμός δεν θα έδυσκολεύετο νά διακρίνη έν τή μέσφ της χαράς ταύτης ποιάν τινα λύπην. 'Ητο ούτος νέος 24 έτών, ύψηλός άναστήματος, με πρόσωπον γλυκύτατον, με ώραίους και έκφραστικούς όφθαλμούς έντός των οποίων ευκόλως διεγίγνωνσκέ τις την ευθύτητα, την ειλικρίνειαν και άκραν αγαλλότητα. 'Αφ' έτέρου όμως εύρείς γελασίνοι εκατέρωθεν των παρειών αυτού, ως και βαθεία κοιλότης έν τή μέσφ του πώγωνος κατεδήλουν σύνεσιν, θέλησιν και έπιμονήν. Πρό πάντε έτών, ήτο τότε δευτεροετής της Νομικής, έδέησε νά διακόψη τας σπουδάς του, ως εκ του αλφινδίου θανάτου του πατρός του, έξκαταλιπόντος, άντι πάσης περιουσίας όνομα άκηλίδωτον και νά έργασθ ήπως έξασφάλισιν την διατήρησιν της μητρός και άδελφής του. Τή συστάσει πατρικού φίλου εισήλθεν εις τά γραφεία βαθυπλούτου τραπεζίτου, του κ. Ν.

'Η έπιμελημένη εργασία του, ή ακρίβεια και ή τάξις έν τή έκτελέσει των καθηκόντων του, ό τακτικός του βίος, πρό παντός δέ ή ευπροσηγορία του και τό ευγενές της όλης αυτού συμπεριφοράς, τή προσέλιψαν μετ' ού πολύ την συμπάθειαν έλων, ιδίως δέ του τραπεζίτου.

'Ολίγους μήνας μετά τόν έν τή Τραπεζή διορισμόν του,

οίκουρούτος του κυρίου Ν. έφερον αυτή ό Γεώργιος μερικά έγγραφα προς ύπογραφήν. 'Ενθ' άπήρχετο ήκουσε παιδικήν φωνήν ύποτονθορίζουσαν : Ούφ ! με' δεν 'μπορώ νά τό κάμω αυτό τό πρόβλημα... Είνε πολύ δύσκολον... δεν τό καταλαμβάνω... Στρέψας την κεφαλήν ειδεν εις τό βάζο του διωματίου τό όποιον διήρχετο ευειδεστάτην ξανθότριχα κόρην, ώραιαν ως άγγελον, 12—13 έτών, καθημένην πρό μικρού κομπού γραφείου, τούς μεγάλους και γλαυκούς αυτής όφθαλμούς υπερόγκως ήνεωμένους, τας χείρας τεταμμένες, την όψιν έξημύνην και με στάσιν, τοιαύτην άπελπίσαν και λύπην προδίδουσαν, ώστε ό Γεώργιος, κινήθεις εις οίκτον, έπλησίασεν, έθώπευσε την κορασίδα και έξηγήσας τό πρόβλημα άπήλθε. Την έπαύριον πλησιάσας αθρομήτως ήρώτησεν αυτήν εάν είχε καμίαν άλλην άπορίαν. 'Ο εύσχημος τρόπος του Γεωργίου ενεθάρρυνε την μικράν και όμολόγησεν άφελέστατα τας άδυναμίας της. 'Από της ήμέρας εκείνης, τή αϊτήσει της 'Αδριανής, σχεδόν καθ' εκάστην και εις ώρισμένας ώρας, έγένετο τακτικόν μάθημα.

'Ο Γεώργιος ηγχιόθεν ήρίστευεν εις όλα τά μαθήματα. 'Αφιερών, έξ άκρας φιλομαθείας, εις την μελέτην διαφόρων συγγραμμάτων, όσας ώρας οί συνόμιλικες αυτού έσπατάλουν εις διασκεδάσεις, ήρώτατο ευρυτάτην έγκυκλοπαίδειήν μόρφωσιν. Ούτω λοιπόν κατηχημένος και φούσε έμβέβητος τυγχάνων κατώρθωσεν έντός μικρού διαστήματος νά μετρώσιν εις την μικράν του μαθήτριαν τόν αυτόν ζήλον, όν και αυτός, μικρός έτι ών, ήσθάνετο διά τά γράμματα. Πολλάκις ή ξανθοπλόκαμος κόμη της άφελούς κορασίδος, πίπτουσα κατά πυκνούς βοστρύχους, έθώπευε την πρειάν του καλλιμόρφου και σοβαρού νέου, έσκυμμένου πρό των τετραδίων της. 'Ενίοτε δέ ό ήλιος, περί τήν δύσιν του, χρυσίζων τό χαριέστατον αυτό σύμπλεγμα, παρίστα θελκτικωτάτην εικόνα. 'Αφελεστάτη παιδική χάρις άφ' ενός, σοδαρά πλην άνθηροτάτη νεότης άφ' έτέρου.

Τέσσαρα έτη πηρήλθον. 'Εξόχως ώραία, πεπαιδευμένη, άγγινουστάτη, λίαν λεπτός άναθερμαμένη και έν όλη τή άνθηρά αυτής αναπτύξει, ή 'Αδριανή έπέσυρε την προσοχήν όλων. Σμήνος θαυμαστών προσέφερον ήδη αυτή τόν λίδανον της λατρείας. 'Ο δέ Γεώργιος από προαγωγής εις προαγωγήν είνε τώρα τημακάρχη πρώτης τάξεως. 'Από πολλού έπαυσαν αί ιδιαίτεροι παραδόσεις, άλλα και από πολλού αί καρδίαι αυτών ήρχισαν νά ζητώσιν ή μία την άλλην, έπειδή όμως σπανιωτάτα έβλέποντο και πάντοτε επί παρουσίαι τρίτων, δεν έδόθη εισέτι εις αυτούς άφορμή όπως έκδηλωθώσι τά άμοιβαία αυτών αισθήματα.

'Εσπέραν τινά Σαββάτου ό τραπεζίτης προσεκάλεσε διά

την έπαύριον, εις έπίσημον γεύμα, τούς άνωτέρους του ύπαλήλως. 'Ο Γεώργιος έσπευσε πρώτος, και τό πρώτον πρόσωπον έπερ συνήνησεν εις τόν προθάλαμον ήτο ή 'Αδριανή. 'Οποία έν τούτοις διαφορά μεταξύ των πρό τινος άκόμη χρόνου καθημερινών σχεδόν σχέσεων και της άπρόοπτου ταύτης συναντήσεως. 'Αμφότεροι, ως ήλεκτρισθέντες, ώρμησαν τείνοντες την χείρα, και έσταθήσαν έξαλλοι μέν χαράς, άλλ' ως άπολιθωμένοι ό εις άπέναντι του άλλου. 'Εφάνοντο δέ ως νά έξήτουν διά της έπαφής ταύτης τών χειρών νά μεταδώσων άλλήλοις, ως δι' έπιβολής, τόν χείμαρρον των έκφράσεων, άτινες, παρεμποδίζόμεναι υπό της σφοδράς συγκινήσεως ν' άνακύψωσιν εκ των ψυχών των, έσφηνονυτο επί των τρεμόντων αυτών χειλέων. Διότι όταν ή καρδιά από πολλού περιθάλλει έν τή κρυπτή και άπαράβιαστον τό ιερόν έκείνο πύρ τό όποιον έφ' άπαξ μόνον έπιτρέπεται εις άνθρωπίνην καρδίαν νά φιλοξενήσιν, παρουσιασθή δέ αϊφνης ευκαιρία της έκδηλώσεως αυτού, άθροάι μέν έπέρχονται αί έμπνεύσεις και οί λόγοι, τά χείλη όμως άποποιούνται ν' άρθρώσωσι λέξιν, εύλαβούμενα ίσως την μυστικήν των ψυχών συνομιλίαν ή φοβούμενα μη βεδηλώσωσι τό άσπιλον της άμώμου ταύτης παρακαταθήκης. Ούτω ό Γεώργιος και ή 'Αδριανή έμειναν κρατούμενοι διά των χειρών, έν έκστάσει, και ως άπερροφημένοι έν τή άρρήτῃ και άφώνω συνεννόησιν την όποιαν συναισθάνονται μόνον οί κατά πρώτην φοράν δοκιμάζοντες νά παρστήσωσι διά ζώσης φωνής τόν, από καιρού, ζηλοτύπως και άναγωνίως εις τά μυχαίτατα της καρδιάς αυτών συγκρατούμενον σάλον.

Πρώτος ό Γεώργιος συνελθών έλυσε την σιωπήν :

—Πόσον είσθε ώραία ! έπιθύρισε.

—Μήπως ή ωραιότης άποτελεί την ευτυχίαν της γυναίκας ! άπήνησεν ως ήχώ ή 'Αδριανή, και ύπόκωφος στεναγμός διεξήλθε των χειλέων της.

—Πόσον έμπαθώς λέγετε τούτο !... Δέν είσθε άρα ευτυχής ;

'Αντί πάσης άπαντήσεως, ή 'Αδριανή ώδήγησε τόν Γεώργιον πρό θυρίδος την όποιαν περιέστεφεν έξωθεν άνθόπλεκτον πλαίσιον κλιμακίτιδος και ροδής, άνερχομένων εκ της βεσεως του τοίχου. Ποικιλόφωνα άσματα πτηνών έξήρχοντο εκ του βάθους των δύο άναρριχητικών φυτών.

—'Ερωτήσατε τά πτηνά ταύτα και θά σάς είπωσι πού έγκείται ή ευτυχία.

—Τά ήρωτήσατε λοιπόν ύμεις ; υπέλαθεν ό Γεώργιος μειδίων.

—Βεβαίωτατα.

—Και έπιτρέπεται νά σάς έρωτήσω τί άπήνησαν ;

Γ'

Στη μακρινή σου στράτα
παρακαλώ σε, γέροντα, για μία στιγμή σταμάτα
και τό τεφτέρι που κρατείς ξεφύλλισέ το εμπρός μου
να δώ σε κάθε φύλλο του τα ριζικά του κόσμου.
"Όχι σε κάθε φύλλο του, γέροντα Χρόνε, κι' όχι
όλον του κόσμου, μά να 'δω μονάχα εκείνα πώχει
γραπτά για την πατρίδα μας την περσοδακρυμένη,
σαν τί καλό την καρτερεί σαν τί κακό προσμένει.
"Η λάμψη αυτή που εβρόβαλε σ'άν κάποιον φως να στείλει
ημέρας είνε ανατολή ή νύκτας είνε δειλί;
Νά 'δω για κάποιες κόρες της, που ενώ ξενοδοιεύουν
πίνουν τα δάκρυα για δροσιά και την ελπίδα κλέβουν.
"Έχει φτερούγες άπιαστες ή ελπίδα αυτή ή κλεμμένη
και σ'της πολυταχες καρδιάς ούτε στιγμή δεν μένει.
Γέροντα Χρόνε, μία στιγμή παρακαλώ σε στάσου! —
Γιατί διαβαίνεις άλυσος και δεν θορείς μπροστά σου
ανάλαφρος σαν τον άφρο, βαρύς σαν το μολύβι;
"Η περιπαίτριά σου αλυσία χαρής ή λύπης κρύβει;
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Οί βουλόμενοι να έγγραφώσι συνδρομηται παρα-
καλούνται να δηλώσωσι την επιθυμίαν των εις το
Γραφείον του «Ανεξαρτήτου» δόδς Σταδίου 23.

ΦΙΛΟΠΤΩΧΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Τας ημέρας ταύτας πολλὰι τεταμέναι χείρες μās απο-
φράττονται την δίοδον. "Η ένδεια παραμονεύει εις τους δρό-
μους, πότε θρασεία, σείουσα τό όρσος, επιδεικνύ-
ουσα την πέρωσιν ως δικαίωμα, και πότε δειλή, ως σκιά
άπρόσωπος, με έν παράπονον υπόκοφον εις τό σκότος, ως
βογκητόν πληγωμένον έντος.

Και εις τās τεταμέναις χείρας τείνονται άλλαι χείρες.
Και ό οίκτος λαμβάνει πάσας τās μορφάς, από της έλεημο-
σύνης της βαναύσου, της ήπιούσης τό χαλκούν νόμισμα με
κίνησιν άπαλλαγής από όληρόν, μέχρι της άβρας της θω-
πευούσης ένθ' ίατρειάς εύσπλαγγίας, της εύγενούς αγαθοερ-
γίας ομάδων προς ομάδας, καθ' ήν ουτε ή χάρις μερίζεται
εις πρόσωπα, ουτε ή εύγνωμοσύνη.

✽ ✽ ✽

"Ότε οί Σταυροφόροι έπολιόρχησαν την Δαμασκόν, εις
Φράγκος μοναχός συνήντησε μεταξύ της πόλεως και του
στρατοπέδου ίθαγενή γραίαν κρατούσαν εις την μίαν χείρα
πληήνην λεκάνην μετ' άνημμένων ανθρώπων και λάγνην
πλήρη ύδατος εις την άλλην.

— Πού την πηγαίνεις αυτή τη φωτιά και πού αυτό τό
νερόν; ήρώτησεν ό μοναχός.

— Πάγω με την φωτιά να κάψω τόν Παράδεισο και
με τό νερό να οβύσω την Κόλασι. για ν' αγαπούν οί άν-
θρωποι τόν Θεόν, από τώρα κ' έδω, μονάχα από άγάπη και
όχι για κέρδος ή από φόβο.

"Η άπόκρισις αυτή της γραίας "Ανατολίτιδος, ή έλκύσασα
την έπιδοκιμασίαν από άρχηγού τών σταυροφόρων, συνο-
ψίζει και την φιλοσοφικήν ιδέαν περί αγαθοεργίας. "Ο πράτ-
των τό αγαθόν ουτε τόν Παράδεισον πρέπει να συλλογι-
ζεται ουτε την Κόλασιν. Μόνον τό αγαθόν.

"Η ψυχολογία άποδεικνύει ότι ή φιλανθρωπία ένυπάρχει
εις τό βάθος της ανθρώπινης φύσεως, και ότι είναι κάτι
αυθόρμητον, σκοτεινόν και έπιτακτικόν, ως τό ένστικτον του
ζώου προς διατροφήν και προστασίαν της γενεάς του έξε-
δηλώθη εύθύς ως ό άνθρωπος εξήλθεν από την άχέγονον
εγωϊστικήν βαρβαρότητα ως έπέκτασις της στοργής, ως έν-
δόμυχος άνάγκη προς υπεράσπισιν του γένους του. Βραδέως

και κατ' όλίγον ηδύνθη και εξηυγενίσθη ως συμπάθεια και
ός οίκτος. "Επρεπε να παρέλθουν αιώνας διά να είπη ό
Φωκίων «ούτ' έξ ίεροϋ βωμόν ουτ' εκ της ανθρώπινης φύ-
σεως άφαιρετόν τόν έλεον», ή ότε ό "Αριστοτέλης ήλθεσε
δυστυχή, γνωστόν ως μοχηρόν, τινες δε τόν έμεινοντο,
ν' άποκριθή ότι δεν έδωκεν εις τόν όρισμένον άνθρωπον,
άλλ' εις τό ανθρώπινον (ού τψ άνθρωπώ αλλά τψ ανθρω-
πίνω).

✽ ✽ ✽

"Η άληθής φιλανθρωπία ή εκ της άγάπης εκβλύουσα,
οϋδέν άλλο ζητεί ή την άπόμαξιν τών δακρύων, την κατα-
πράνσιν του πόνον, τό στήριγμα κουρασμένων ψυχών και
σωμάτων. Εϋρίσκει την ανταμοιβήν έν έαυτή.

"Αλλ' ιδιάζουσα βροακή αντίληψις προσέδωκε παραδό-
ξον χαρακτήρα εις την αγαθοεργίαν. «ό έλεών πτωχόν δα-
νειζει Θεώ» κατά δε τό δόγμα αυτό ανταποδοσει αυτός»
είπεν ό συγγραφεύς τών Παροιμιών. Οϋτως ή αγαθοεργία
καθίσταται καθαρά διαπραγματεύσις με τόν ουρανόν. "Ο
έλεών προσφέρει διά να λάβη όπισω. Σπείρει διά να θερίσθ.
"Εκτελεί δε έπικερδή επιχείρησιν. "Η έλεημοσύνη, έλεγον τόν
μεσαιώνα, άποφέρει εκατονταπλασίονα καρπόν. "Εντεϋθεν ή
έλεημοσύνη επιβάλλεται ως έξίλασμός. "Ο πλούσιος έχει
ανάγκην εξευμενίσσεως του Θεού διά τόν πλοϋτόν του· δεν
δυσχεραίνεται δε διά την ύπαρξιν δυστυχών έχόντων άνάγ-
κην περιθάλψεως.

Οϋτως ό πτωχός εκκληροϋ κοινωνικήν άποστολήν· είναι
ή προϋπόθεσις ή καθιστώσα δυνατόν την θείαν εξευμενίσιν,
είναι τό όργανον της σωτηρίας. Της ύπηρεσίας του ταύτης
έχει συναίσθησιν ό πτωχός. Την έλεημοσύνην προσδέχεται
όχι ως αυτόματον, άνδιότελή εύώδη άνθησιν της άγάπης,
άλλ' ως άντάλλαγμα παρεχομένης ύπηρεσίας. "Η έλεημοσύνη
ή' άποδοθή εις τόν αγαθοεργούτα ως σύγγνωμη. "Ετι πε-
ρισσότερον, ό πράγματι ευεργετών είναι ό πτωχός. "Ο "Ιωβ
διαβεβαίει ότι την κρανήν του πένητος εισακούει ό Κύριος.
"Ο πτωχός είναι ό μεσιτεύων προς τό θεόν. "Ανευ αυτού
δεν θα έβρίντο έν τψ ουρανψ ή άμαρτία.

"Εντεϋθεν εξηγείται ή μέχρι τών ημερών ήμων αντί-
πραξις πολλών ευσεβοφρόνων κατά τών μέτρον τών τει-
νόντων να καταστή περιττή ή έλεημοσύνη. "Ο διάσημος
"Ιολανδός πολιτικός "Οκονόλος, θερμοτάτος καθολικός,
έθεώρει ιερών την έπατειαν και την κατάργησιν αυτής ως
βεβήλωσησιν. Πράγματι, θα ήτο κρήνισις κλίματος αναβι-
βαζούσης εις τόν ουρανόν!...

"Ο Βούδδας εκάλεισεν ευμένως τόν έντρομον κρυπτόμε-
νον Παρίαν και έφερε την συμπάθειαν μέχρι του ταπεινού.
"Ο "Ιησούς τους πενθούντας έμακάρισε και έδωκε την καρ-
δίαν του εις τὰ δάκρυα. "Επί αιώνας όλους ή φιλανθρωπία
έστράφη άποικειστικώς προς τους άλγοϋντας και τους συντε-
τριμμένους.

"Η άληθής θυμική διάθεσις της ζωής κατέστησεν τὰ
δάκρυα, και τό πένθος, ή δε φαιδρότης και ή εύτυχία έχουν
ως ξένον τι και παράκορδον έν τη αυστηρά μελαγχολία τών
τεθλίμμένων. "Η χαρά της ζωής εξωρίσθη εκ του κόσμου.

Εις την άρνητικήν, την μισώζον ταύτην τάσιν άντετά-
χθη άλλη αντίληψις, εκκληδήσασα εκ τών νέων περί του βίου
ιδεών. "Απεδείχθη ότι όσα κατά άδυνατοϋ να εκκληρώσουν
τους όρους του ζήν, είναι καταδικασμένα εις εξαφάνισιν.
"Η δε βοήθεια ή διδομένη εις τους άνικάνους να ζήσουν
παρατείνει μόνον τὰ βάσανα τών προγεγραμμένων. Βεβαίως
παρέχει άνακούφισιν τινα, άλλ' επί ζημία τών άλλων. "Η
προσήλωση εις τους άνωφελείς και άνιάτους επιβραδύνει ή
άναστέλλει την πορείαν τών επιθυμούντων να προχωρήσουν.
«"Όπως όρδη "Ινδών, λέγει ό Σπένσερ, κατά τās πολεμικάς

έκδρομάς της αναγκάζεται συχνά να εγκαταλείψη εις την τύ-
χην των τὰ παιδιά, τους άσθενείς και τους γέροντας διά να μη
έμποδισθή ή έλευθέρα κίνησις της, όμοίως και τό ανθρω-
πινον γένος κατά την μακράν αυτού πορείαν προς τὰ εμπρός
δεν πρέπει να επιβαρύνεται με εκείνους, ότινες άδυνατούν
να παρακολουθήσουν. "Όσο περισσότεραι δυνάμεις κατα-
ναλωθούν εις νοσηλείαν, τόσο όλιγώτεραι θα μέινουν δια-
θέσιμοι προς μάχην.»

Οί δέεις, οί θαρραλέοι οϋτοι λόγοι, οί ήχόντες ως πο-
λεμικόν σάλπισμα προς τὰ πρόσω, είνε πολύ σκληροί. Δεν
είμεθα τόσοι χαλύβδινοι, οϋδε τόσοι έλεύθεροι. Δεσμοί
μās συνδέουν με τους γέροντας και τὰ παιδιά, οϋδε δυνά-
μεθα να θρασώμεν δια μιάς τās άναμνήσεις μας και τās
έλπίδας. Οϋδε τους δυστυχείς δυνάμεθα να εγκαταλείψωμεν.
Εις τὰ βάθη της ύπάρξεώς μας ήρει άφανής και άστείρευτος
πηγή, ή πηγή της συμπαθείας.

✽ ✽ ✽

"Ανάγκη ν' άνοίξωμεν δρόμον διά μέσον τών δύο αντι-
λήψεων. Να μη κρημνίσωμεν εις τους "Αποθέτας τους άσθε-
νείς και τους αναπήρους, και ν' άποκαλυφθώμεν, πρό του
άλγους, τό όποιον εξηγίασεν ό "Ιησούς. "Αλλά να μη κενώ-
σωμεν όλην την καρδίαν μας και όλον τό βαλάντιόν μας
υπέρ τών άχρήστων. "Ο Πυθαγόρας είπε τό πάλα ένα βα-
θύν λόγον, εξ εκείνων, ότινις προτρέχουν τών χρόνων των
δεκάδας αιώνων. Βοήθει τόν όμοίόν σου όχι να όλιγοστεύση
τό βάρος του, αλλά να τό φορτωθή. Πράγματι, ή άληθινή
φιλανθρωπία είναι να δώσωμεν εις τους ένδεείς όχι έλεη-
μοσύνην, αλλά τὰ μέσα της εργασίας διά ν' ανακτήσουν την
έξιοπρέπειαν και την ανεξαρτησίαν, και να εγκαταλείψουν
την έπαιτείαν ως άτιμωτικήν.

Διά τουτο ή χείρ ή αγαθοεργούσα δεν πρέπει ν' άνοι-
γεται εις τὰ σκοτεινά. "Η ψηλαφώσα φιλανθρωπία δεν
ώφελεϊ. Τό πλείστον της άπερισκέπτου αγαθοεργίας περιέρ-
χεται εις τους εξ επαγγέλματος έπαίτας. "Ο εις έπαίτην με-
ταμφιεσθείς και επί μήνας την ζωήν του έπαίτου ζήσας
γάλλος δημοσιογράφος Πωλιάν εξηκοβίωσεν ότι οί έπιτή-
δευοι έπαίται εις τους Παρισίους κερδίζουν έως είκοσι πέντε
φράγκα την ήμέραν. "Η άσκοπος έλεημοσύνη είναι όλε-
θρία· όχι μόνον δεν σώζει, άλλ' εκφραυλίζει. συνηθίζει τους
ευεργετούμενους εις άπαίστητον όκηριάν σώματος και
πνεύματος, παραλείπει πάν έλατήριον προσπαθείας και άγώ-
νος, καθιστά χαλκοπροσώπους άφιλοτίμους τους κλέπτας του
όβολού τών πτωχών.

"Απόλυτος άνάγκη, ήθική και κοινωνική, να διοργανωθή
ή φιλανθρωπία. Περί της διοργανώσεως ταύτης θα όμιλή-
σωμεν εις τό έπόμενον φύλλον του «Ανεξαρτήτου»

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΚΟΥΡΤΙΑΝΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

"Η πολιτική της "Ιταλίας έν τψ Βαλκανική. —Οί μονο-
μάχοι διαπλωμάται παρά τόν Βόσπορον. —"Αλλάγη
της δκνοθεσίας.

"Εν τψ Πέραν τη 28 Δεκεμβρίου 1910.

Πρό τινων ημερών οί δημοσιογραφικοί κύκλοι της
Σταμπούλ έσχολάζον ζωνρότατα εις τὰ γραφεία τών έφη-
μερίδων τό γεγονός ότι, ή Α. Ε. ό Μ. Βυζύρης έθεάθη την
έσπεραν της προτερίας παίζων μπριτς έν τψ "Ανατολική

— "Ότι ή εύδαιμονία των έγκειται εις την πλήρη μεταξύ
αϋτών συνεννόησιν.

Κατ' αϋτήν άκριβώς την στιγμήν ήκούσθησαν βηματισμοί
δπισθεν αϋτών. Οί συνδαιτυμένες προσήρχοντο.

Την επαύριον ή "Αδριανή έλαθεν έπιστολήν του Γεωργίου
έν τη όποία συνεζίζων οϋτος τόν διακοπέντα διάλογον προϋ-
κάλεσεν άπάντησιν. Ταύτης έπηκολούθη δευτέρα, είτα
τρίτη, οϋτω δε ήρχισε τό διαρκές ήμερολόγιον δι' οϋ αϊ καρ-
δίαι αϋτών έν τψ αϋτψ φυράματι ζημούμεναι, όσημέραι συ-
νεδέοντο, μέχρις οϋ και έντελώς συνεχυνεύθησαν. "Ότε δέ
τό δευτερον συννητήθησαν κατά μόνας, τὰ χείλη αϋτών ώμί-
λησαν άνευ του έλαχίστου πλέον διαταγμού την άρρητον
του έρωτος γλώσσαν, όχι την τετριμμένην και χυδαίαν, την
όσον οϋπω άγρυσαν εις τόν κόρον και την άηδίαν, αλλά την
ύψηλήν και θεϊαν διάλεκτον την φέρουσαν την ψυχήν εις
τὰ ύψη εκείνα έν οίς αϋτη διορώσα την αίγλην της τελειό-
τητος καταγίνεται να καταφθάση αϋτήν. "Εν τη αίθερία δε
ταύτη ύπάρξει, μικρόν κατά μικρόν, διαπερωμένη υπό της
περιβάλλουσας αϋτήν άτμοσφαιρας της άποπνεούσης πάν τό
εύγενές και θεϊον, ως υπό τών δξέων άρωμάτων, ή ψυχή
άναγνάνται, διαπλάσσεται, μορφούται και εις άκρον εξευγε-
νίζεται. Τότε δέ μόνον κατανοεί τί έστι πραγματικώς έρις.

"Ημεραν τινά ή "Αδριανή έπέισε τόν Γεώργιον να ζητήση
την χείρά της έπισήμως. "Ητο ήδη ή έκατοστή φορά καθ'
ήν επανήρχετο επί του θέματος τούτου, άλλ' ό Γεώργιος
γνωρίζων, ότι παρ' όλων τό άγαθόν και τό εύθι του χαρα-
κτήρός του, ό κύριος Ν. ήτο εις άκρον φιλόδοξος, έδειλία να
προβή εις τό διάδημα τούτο. Κατεγίνετο έν τούτοις παντί
σθένει να εύχαριστή τόν κύριον Ν. όχι ύστεροβούλως,
άλλά μετ' ελικρινεστάτης προθυμίας, καθ' ότι ήγάπα και
έσέβετο τόν προϊστάμενόν του. "Αφ' έτέρου ή άμειπτος και
πρόσχαρις διαγωγή του Γεωργίου δεν διελάνθανον την διο-
ρατικότητά του τραπέζιτου, όστις εκτιμήσας δεόντως τās
πολλαπλές εκδόσεις του, δεν έδράδυνε να τψ παρασχη-
πάσαν αϋτού την έμπιστοσύνην. "Εσχάτως δέ, εις πολύπλο-
κον τραπέζιτικην ύπόθεσιν, ό Γεώργιος διεκρίθη επί μεγάλη
έξυδερκεία και έκτάκτψ προνοήσεϊ, συνεπεία τών όποιων
ικανόν κέρδος προέκυψε διά την Τράπεζαν. "Ιδού διατί, την
αϋτήν έσπεραν, ό τραπέζιτης ώμίλησε κατά τό δειπνον, μετά
τοιούτου ένθουσιασμού, υπέρ του Γεωργίου, τό όποιον και
προϋκάλεσε την επαύριον την έπιστολήν της "Αδριανής.

"Ο Γεώργιος λοιπόν άναγνώσας ταύτην, έστήριξε τους
άγκώνας επί του Γραφείου του και βυθίσας την κεφαλήν
έντός τών χειρών του έμεινε σύννοος. "Εν αϋτψ τψ στάσει
εϋρεν αϋτόν ό κύριος Ν. διερχόμενος εκείθεν.

— Τί έχεις Γεώργιε, μήπως άσθενείς;

— "Όχι, κύριε... έλαφρά άδιαθεσία... είνε παροδικόν.

Τό προστατευτικόν ύψος του κυρίου Ν. εις την άπλην
ταύτην έρώτησιν παρέλυσεν πάσαν άπόφασιν του Γεωργίου
κατιβόντος και πάλιν την μεγίστην κοινωνικήν άπόστασιν
μεταξύ αϋτού και του τραπέζιτου. "Εγραψε λοιπόν αϋτη-
μερόν έπιστολήν εις την "Αδριανήν εκλιπαρών αϋτήν να εξ-
ευρεθ ή άλλος τρόπος. "Απελπισθείσα όθεν αϋτη άπεφάσισε
ν' αναλάβη ή ίδια τὰ πάντα, έμφεληθείσα δε μιάς έσπέρας
καθ' ήν ό πατήρ αϋτψς τη έλεγεν ότι είνε ήδη ή πλουσιω-
τέρα νόμψ των "Αθηνών και έπομένως ή εύδαιμονεστέρα.

— Νομίζετε λοιπόν, πατέρακι μου, δέκόψεν αϋτη, ότι
τὰ πλούτη άποτελούν την εύδαιμονίαν;

— "Αναμφιβόλως, άπήντησεν οϋτος, τό χρήμα, την σή-
μερον, είνε ή κλείς της εύτυχίας.

— Και όμως!...

— Τί έννοείς; Μήπως έπιθυμείς τίποτε και δεν τό έχεις;
Γνωρίζεις ότι άποθανούσης της μητρός σου εις σε και μόνην
συνεκέντρωσα όλην μου την άγάπην και όλας μου τās έλπί-
δας. Δεν συνήψα δευτερον γάμον διά να μένης πάντοτε από-
λυτος κυρία του οίκου μου, και δεν έπαυσα να σκέπτομαι
περί της άποκαταστάσεώς σου. Είσαι ήδη εις ήλικίαν γά-
μου, έφρόντισα έπομένως να σοι εκλέξω ως σύζυγον ανθρω-
πον σοβαρόν, βέβαιος ών ότι θα σε καταστήση εύτυχή. Τόν
γνωρίζεις άλλως τε από πολλών έτών και πιστεύω να σοι
άρεστη.

"Η "Αδριανή πεπεισμένη ότι τόν Γεώργιον ύπηγνίσετο ό
πατήρ της, έφάνη μεγάλως χαρείσα.

— Σε άφίνω να μαντεύσθς ποιος είνε. Πχευρίσκειται σχε-
δόν εις όλας μας τās έσπερίδας, προχθές μάλιστα διεκρίθη
μεταξύ όλων. Δεν άντελήφθης άκόμη;

Εις τους τελευταίους τούτους λόγους αϋτη ώχρίασεν. "Ο
Γεώργιος ένεκα κτεπειγούσης της Τραπέζης εργασίας δεν
είχε προσέλθω εις την έσπερίδα, έπομένως δεν έπρόκειτο
περί αϋτού "Όθεν ταπεινώσασα τους όφθαλμούς έμεινε σιω-
πηλή.

— Δεν άνεκάλυψες λοιπόν άκόμη, "Αδριανούλα μου, ποιος
είνε ό μέλλων σύζυγός σου;

"Η "Αδριανή εξεκολλούθη σιωπώσα.

— Δεν όμιλείς, παιδί μου;

— Πρός τί να σκέπτεσθς περί γάμου; "Εγώ δεν θέλω να
σας άποχωρισθώ. "Από τών ηδών έτών σείς εισθε τό πάν
δι' έμέ. Δεν έπιθυμώ τίποτε άλλο.

— Και νομίζεις, πούλακι μου, ότι είνε δυνατόν και εις έμέ
να ζήσω του λοιπού μακράν σου; Τούτο είνε ό πρώτος

έρος τόν όποιον έθηκα εις τόν γαμβρόν· θα συζώμεν πάν-
τοτε όμοϋ.

— Δεν θέλω να ύπανδρευθώ από τούδε. Είμαι τόσοι νέα!
άπήνητησεν ή "Αδριανή με φωνήν έσθεσμένην.

— Και όμως έφάνης καταγοητευμένη εις την πρώτην μου
ανακοίνωσιν.

— "Η σιωπή σου αϋτή και ή ταραχή σου σε προδίδουν,
"Αδριανή μου. Κάτι μοι άποκρύπτεις. "Ανοίξόν μοι την καρ-
δίαν σου, μη φοβού, είπεν ό κ. Ν. θωπεύων την κόμην της
θυγατρός του.

Πρό της ένθαρρυντικής ταύτης προκλήσεως ή "Αδριανή
ώμολόγησε τό προς τόν Γεώργιον αίσθημά της.

"Ακούσας ταύτα ό τραπέζιτης ήγέρθη απότόμως, ή όψις
του ήλλαιώθη, τό βλέμμα του έγένετο βλοσυρόν και τὰ χείλη
του ήρχισαν να ύποτρέμωσιν, ένδειξις παρ' αϋτψ μεγίστης
ταραχής. Οϋδέποτε ή "Αδριανή είδε τόν πατέρα της τοσοϋ-
τον έξηγρωμένον, όθεν, έγερθείσα και αϋτη, ήρχισε να
τρέμει σύσσωμος. "Ο τραπέζιτης δεν έβράδυνε να εκμανή.

— "Εφαντάσθης λοιπόν, κόρη μου, ότι επί τόσα έτη έπα-
λαισα και έμόχθησα, ταλαιπωρήσας ως δήμιος τόν έαυτόν
μου, διά να καταλήξω εις τοιοϋτον συνοικέσιον; "Εσκέψθης
εις πόσους περιπασμούς και άγρυπνίας, εις πόσας κακου-
χίας και άνεκδιγήτους παλμούς όφείλεται ό σημερινός μου
πλούτος; "Ελαβες, τέλος, όπ' όψιν σου, ότι ό πολυτελής και
καθημερινός οϋτος ταντάλειος άγών άπερρόφησε τό ακμαίο-
τερον τών δυνάμεών μου, και άπαιτείς σήμερον τό προΐόν
της έναγωνίου μου ταύτης δράσεως να περιέλθη εις τās
χείρας ενός άπλοϋ ύπαλλήλου; Σϋ την όποιαν έποφθαλ-
μώσει και οί μέλλον άριστοκράται της πρωτεύουσας να
κατέλθης τόσοι χαμηλά!... "Απαγε!... "Ο σύζυγός τόν όποιον
σοι προσορίζω είνε πλούσιος, άριστοκράτης και τραπέζιτης
ως έγώ. Θα έμάντευσε, πιστεύω, ότι πρόκειται περί του
Περικλέους Σ. Αϋτός θα είνε σύζυγός σου, θα έπισπεύσω
μάλιστα τόν γάμον και προς γάμον σου.

Ταύτα είπων, έσυρε βίαιος την θύραν όπισθέν του και άπ-
ήλθεν. "Η "Αδριανή καταπεσοϋσα επί έδρας άνελύθη εις δά-
κρυα. "Εμεινε δ' επί πολύ εκεί, κατεπτομένη και έν πλήρει
άπογνώσει.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΛΑΓΚΑΔΗΣ

("Επειτα τό τέλος)

Λέσχη μετά τοῦ Ἰταλοῦ πρέσβευτος Μαχίρ Δὲ Πλάνς ! Εὐρέθησαν μάλιστα ξένοι ἀνταποκριταὶ νὰ τηλεγραφῶσι τὸ ἀνωτέρω «ἰδιόζων» γεγονός εἰς τὰς ἐφημερίδας αὐτῶν ! Ὁ Χ' ἐρωτήσῃ : Εἶνε τόσῳ μέγα τὸ γεγονός, τὸ νὰ φωραθῇ ὁ Χακὶ πᾶσας χαρτοπακίτων ἐν τῇ μάλλον περιβλεπτῇ διπλωματικῇ κέντρῳ μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας ; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶνε δυσχερής : Ἐὰν ἐπαίξεν ἡ Α. Ε. ὁ Μ. Βεζύρης μπερὶ πρὸ δύο μηνῶν τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο σύνηθες καὶ οὐδεμίαν θὰ ἐνεῖχεν ἰδιαιτέραν σημασίαν. Νὰ παῖξῃ ὅμως μπερὶς δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπειλητικωτάτην φρασολογίαν τοῦ Ἰταλοῦ πρέσβευτος διὰ τὸ ζήτημα τῆς Τριπολιτιδος καὶ τοῦ «Νεοτούρκου» δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἐδίδε λαβὴν εἰς διάφορα σχόλια καὶ δὴ εἰς τὰ σχόλια τῶν δημοσιογράφων τῶν παρακολουθούντων τὰ πάντα καὶ ἐξ ὧν ἐνίοτε ἐξαγόντων ἐπιμόνους συμπεράσματα. Ἐλέγετο μάλιστα ὅτι ὁ Μ. Βεζύρης ὑπὲρ φαιδρότατος, ὅτι ἐκαρτολόγει χαριέστατα καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς δὲ συνθέστατα σοφὰς τὴν μορφήν Ἰταλὸς πρέσβευτος ἐμεῖς συνεχῶς ὡσεὶ μέλι καὶ γάλα ἦσαν καὶ αἱ σχέσεις τῶν δύο χωρῶν. Ἀτυχῶς αἱ Ἰταλοτουρκικαὶ σχέσεις δὲν εἶνε ἐγκάρδιαι, καίτοι τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ἰταλίας διευθύνει ὁ Σάν Τζουλιάνο—δὲ συντηρητικώτατος εἰς τὰ Ἀνατολικά πράγματα ὧν τῶν ἀπὸ δεκαετίας ὑπορχῶν τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας—παρὰ τὸν Βόσπορον δὲ ὑπευθύνως τοῦλάχιστον διευθύνει τὰ πράγματα ὁ τέως ἐν Ρώμῃ πρέσβευτος τῆς Τουρκίας καὶ νῦν Μ. Βεζύρης Χακὶ πασᾶς. Τὸ περιεργάτονον δὲ εἶνε ὅτι ἐξ ὧν τῶν δυνάμεων, ἡ ἀκολουθοῦσα ἰδίαν ἐντελὴς πολιτικὴν εἰς τὰ τουρκικὰ ἰδία πράγματα εἶνε ἡ Ἰταλία, οὐδὲως ἐπηρεαζομένη οὔτε ἐκ τῆς μετὰ τῶν ἐν Βιέννῃ καὶ Βερολίῳ συμμαχίας αὐτῆς οὔτε ἐκ τῶν λοιπῶν συνεννοησέων τῆς μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας διὰ τὰ Μεσογειακά πρὸ πάντων ζητήματα. Ἡ ἰδιαιτέρα δ' αὕτη πολιτικὴ τῆς Ἰταλίας, οὐδὲως εὐμενιστοῦς διὰ τοὺς Νεοτούρκους, ἐκζητοῦται διαφοροτρόπως εἰς τὸ ζήτημα τῆς Τριπολιτιδος, τῶν ξένων προνομίων, τῆς αὐθιξίας τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ἰσως καὶ εἰς τὸ Ἀλβανικὸν ζήτημα. Ἐκεῖ ὅπου ἡ Ἰταλία ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιδράσῃ οὔτε ἡ ἄλλως τελειωτικὴ εἶνε τὸ Κρητικὸν ζήτημα, ὅψιςτος καὶ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, περιλαμβανόμενον εἰς τὸν κύκλον τῶν πανευρωπαϊκῶν προβλημάτων. Ἡ πολιτικὴ τῆς Ἰταλίας ὡς τοῦλάχιστον μαρτυροῦσι τὰ πράγματα συνίσταται ὁμοίως εἰς τὸδε : «Ὅδὲ συμπερὸν ἔχομεν ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ τηρῶμεν αὐστηρὰν πολιτικὴν ἐναντὶ τῶν Νεοτούρκων, ὅταν βλέπωμεν ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν ἐκδηλουμένης τάσεως ἀντιτακτικῆς καὶ θυγόμενον ὅπως δῆποτε τὸ γόητρόν μας». Εἰς τὰς γραμμάς ταύτας κρυπταλλοῦται ἡ πολιτικὴ τῶν Ἰταλῶν, τὴν ὁποῖαν οὐδὲως μεταβάλλουσιν οἱ συμμαχικοὶ δεσμοὶ τῶν ἐν Ρώμῃ μετὰ τῶν Αὐστρογερμανῶν.

Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἔχει πολλὰς ἀφορμὰς. Ἐὰν δὲ ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὰς παραδόσεις καὶ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς πραγματικώτερας ἐκφάνσεις τῆς πολιτικῆς, καὶ δὴ τῆς τοῦ 20^{ου} αἰῶνος, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ Ἰταλία τηρεῖ τὴν ἐνδοξασμένην πολιτείαν αὐτῆς, διότι ἐξ ὧν τῶν δυνάμεων ἔχει τὰ ὀλιγώτερα οἰκονομικὰ καὶ ἐμπορικὰ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ συμφέροντα. Οὐδὲν ἔχει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ συγκλονοῦσα ἐνίστε τὸ ἔδαφος καὶ παρουσιαζομένη ἡ πρώτη δύναμις μετὰ τῶν ἐξ Μεγάλων δυνάμεων, οὔτε ὑποχωροῦσα, οὔτε συγχωροῦσα ποτε. Ἀλλὰ τὸ ἰδιόζωνως χαρακτηριζόμενον εἶνε ὅτι ὁ πολὺς βάρυνος Μαρσάλ, ὁ ἡγεμὼν—διπλωμάτης ἐν τῇ Πέρσῃ, ὅστις κατήντησε τὸ Ἰνδαλμα μερικῶν Νεοτούρκων, οὐδὲως φαίνεται συμμεριζόμενος τὴν στάσιν τοῦ Ἰταλοῦ συναδέλφου του. Ἀλλ' ὁ Μαχίρ Δὲ Πλάνς δὲν φαίνεται ἐκτάκτως συγκινοῦμενος ἐκ τῆς συναδελφικῆς δυσφορίας τοῦ Γερμανοῦ ἀντιπροσώπου. Ἐξ ὧν σχεδὸν τῶν ἐφημερίδων τῆς πρωτευούσης μία μόνον ἐξέφρασε βαθυτάτην ὀλίγη ἐπὶ τῇ παύσει τοῦ «Νεοτούρκου», ἐμμέσως καλίσσα καὶ τὴν διπλωματικὴν ἐκείνην, ἥτις προῦκλεισε τὴν παῖσιν τοῦ σωβινιστικοῦ γαλλοφώνου ὀργάνου. Καὶ ἡ ἐφημερίς αὕτη εἶνε ὁ «Ὀθωμανικὸς Δόρυς», δηλαδὴ τὸ ὄργανον τῆς Γερμανικῆς πολιτικῆς, τὸ ὅποιον αὐθεντικῶς πάντοτε ἐρμηνεύει τὸ φρόνημα τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς Πρεσβείας ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασι. Οὕτω παρουσιάσθη ἡ Γερμανικὴ διπλωματικὰ διαφωνήσασα πρὸς τὴν στάσιν τῆς Ἰταλικῆς καὶ ἀποδοκιμάσασα τὴν πολιτείαν πρεσβεύτου συμμάχου δυνάμεως. Λέγουσι τινες, ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε ἐκπληκτικόν, διότι ἡ Γερμανικὴ πολιτικὴ ἐννοεῖ ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν ἀπερίοριστον αὐτῆς τρυφερότητα πρὸς τὴν Νέαν Τουρκίαν. Ἐκεῖ καλῶς. Ἀλλὰ τὸ στοχαστικώτερον εἶνε ὅτι ἀπεδοκιμάσθη πολιτεία, ἥτις ἔφερε προσωπικώτερον κᾶπως τὴν σπράγξιν δράσεως ἐνὸς συναδέλφου τοῦ βαρύνου Μαρσάλ, τοῦ πρεσβεύτου τῆς Ἰταλίας. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ στάσις τοῦ «Ὀθωμανικοῦ Δόρυς» ποικιλοτρόπως ἐσχολιάσθη ὑπ' ὧν τῶν κύκλων τῆς πρωτευούσης ὡς ἀπαρχὴ παραδόξου διπλωματικῆς μονομαχίας μετὰ δύο πρεσβεύτων συμμάχων δυνάμεων, οἱ ὅποιοι ὅμως δὲν ἀποκλείεται νὰ φωραθῶσιν ἀπόψε ἡ αὐρίον παίζοντες μπερὶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Λέσχην ἢ εἰς κανὲν ἡλεκτροφώνιστον καὶ ἀπαστράπτων σαλόνι τοῦ Πέραν. Ἀναντίρρητον ὅμως γεγονός τυγχάνει ὅτι δύο μοναχοὶ διπλωμάται ὑπάρχουσι σήμερον παρὰ τὸν Βόσπορον. Ὁ βέρωνος Μαρσάλ, θριαμβευτὴς ἕως τῶρα καὶ ἐνθερμῶς σημειοφόρος τῆς Νεοτουρκικῆς ποθητῆς ἀναδιώσεως, καὶ ὁ Μαχίρ Δὲ Πλάνς, ὁ ὑπὸ τὸ λευκὸν χειρόκτιόν του κρύπτων χεῖρα γρυντωδῶς ἰσχυράν. Προκειμένου περὶ τοῦ Ἰταλοῦ πρεσβεύτου σὰς λέγω καὶ τοῦτο : ὅτι ὁ προκατόχος του μαρκήσιος Ἰμπεριάλη ἔθεωρετο ὡς ὁ κράτιστος τῶν ἀπὸ εἰκοσαετίας Ἰταλῶν πρεσβεύτων ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἀλλ' ἰδοὺ ὁ Μαχίρ Δὲ Πλάνς κρινόμενος ὑπὸ τῶν πλησιάζοντων αὐτὸν ὡς ἀνώτερος καὶ τοῦ νῦν ἐν Λονδίῳ πρέσβευτος τῆς Ἰταλίας. Ὑπὸ τὰς διπλωματικὰς ταύτας συνθήκας καθορίζεται ἡ σημερινὴ πολιτικὴ τῆς Ἰταλίας. Εἶνε δὲ τὸ πρᾶγμα τοσοῦτω μάλλον σημαντικόν ὅσον οἱ ἀντιπροσώποι τῶν λοιπῶν κρατῶν δὲν λάμπουσιν διπλωματικῶς τόσον ὅσον ὁ Ἰταλὸς συναδέλφος των.

Ὁ Τσαρὶκωφ—πιθανῶς νὰ μελετᾷ τι διὰ νὰ ἀκτινοβολήσῃ—ἕως τῶρα ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ἀνάμνησίν μας τὰς ἐκλάμψεις τοῦ Νελίδωφ, οἱ δὲ πρεσβεῦται Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ὠχρότατα μόνον διεκρίθησαν εἰς ὅλα τὰ τελευταῖα ζητήματα. Διὰ τοῦτο ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη ὅτι ἡ Ἰταλικὴ πολιτικὴ ἐὰν δὲν μεταβάλλῃ τὴν σκηνοθεσίαν, τοῦλάχιστον θὰ ἐπιδράσῃ πολὺ ἐφ' ὧν τῶν Ἀνατολικῶν

πραγμάτων—ἐὰν οἴκοθεν νοεῖται τὴν Κωνσταντῖναν ἀντιπροσωπεύει ἐνταῦθα ὁ Μαχίρ Δὲ Πλάνς. Διότι, ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ προσωπικὴ ἀξία ἐνὸς πρεσβεύτου δὲν ἐξασκεῖ ἐλπίαν ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς ἐν γένει πολιτικῆς τῆς χώρας του. Ἀπὸ ἐτῶν διὰ πρώτην φοράν ἠθέλησεν ἡ Ἰταλία νὰ δείξῃ ὅτι δὲν εἶνε ἡ ἐκτὴ δύναμις ἐν τῇ κονίστρᾳ τῶν Ἀνατολικῶν πραγμάτων ἀλλ' ἡ πρώτη ὅταν δὲν θίγονται τὰ μεγάλα καὶ γενικά πανευρωπαϊκά συμφέροντα. Οἱ Νεότουρκοι κατενόησαν τοῦτο καὶ συζητοῦσι τὴν πολιτικὴν, ἣν ὀφείλουσι νὰ διαγράψωσιν ἐν τῇ μέλλοντι. Ἡ σάσις τῆς Ἰταλίας συγκινεῖ αὐτοὺς βαθύτατα. Ἀλλ' ὅπως δῆποτε τὸ 1910 φεύγει μετὰ τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς οὐχὶ ἀκολουθοῦσαν ἀλλὰ προπορευομένην.

ΑΧ. ΚΑΛΕΥΡΑΣ

ΤΟ 1911 ΚΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΝ ΡΩΜΗ, ΕΚΘΕΣΙΣ

Ρώμη 23 Δεκεμβρίου 1910

Τὸ 1911 προσεγγίζει. Ἡ Ρώμη ἔχει τὴν ὀριν πόλεως διατελούσης ὑπὸ τὴν προσδοκίαν ἐκτάκτου γεγονότος. Πανταχοῦ ἡ ἐργασία καὶ αἱ προπαρασκευαὶ διεξάγονται δραστηρίως ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς πρωτευούσης διὰ τῶν μεγάλων αὐτῆς ἀσκήσεων. Φοιτικαὶς τῆς, οἰοῦνται φαίνεται διατρέχοντα, ὅπως παρορμητικῇ καὶ συγκινητικῇ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὴν ἐνέργειαν πάντων τῶν συντελούντων διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ τῆς διανοίας αὐτῶν εἰς τὸ νὰ καταστήσωσιν ἀξίαν τῆς πανηγυρισθισμένης χρονολογίας τὴν προσεχὴ ἐκθεσιν.

Ὁ κατέγων κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὴν πρωτεύουσιν πυρετός, δὲν εἶνε μόνον αἰσθητός εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐξοικειωμένοι ὄντες γινώσκουν τὴν φυσιολογικὴν αὐτὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες πρὸ μικροῦ ἐνταῦθα ἀφικόμενοι, ἐκπλήσσονται διὰ τὴν ὅλως ἑκτακτὴν, τὴν ἀληθείαν, δραστηριότητα καὶ τὴν κίνησιν εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως.

Πολλὰ τῶν ὁδῶν ἀκόμη καὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων εἶνε αὐτόχρονα ἀδιάρβωτοι, ἐξ αἰτίας τῶν ἐνεργουμένων εἰς αὐτὰς ἐπισκευῶν. Οἱ διαβάται, τὰ παντοειδῆ ὄχημα, οἱ τροχόδρομοι, τ' αὐτοκίνητα ἀναμνησθῶνται καὶ συνωδούνται, πηγαινῶν, ἐρχονται, ὀπισθοχωροῦν. Ἐνίοτε εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ διάβασις ὁδοῦ τινος, ἔνεκα τῆς μεγάλης ἐπισωρεύσεως σωρῶν ἀσβεστοῦ καὶ χώματος καὶ ἄλλων ἐμποδίων, ἀναγκάζεται δὲ ὁ διαβάτης νὰ στρέψῃ τὸ βῆμα, ἡραγκασμένους νὰ ἐκτελέσῃ μακρὸν ἴσως γύρον, ὅπως φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

Οἱ πλείστοι στέργουν τὰ γινόμενα μετ' ἐγκατεργήσεως. Ὑπομονή, λέγουσιν, εἶνε διὰ τὸ 1911.

Τὴν χρονολογίαν ταύτην οἱ Ρωμαῖοι ἐπαναλαμβάνουν μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Κατέστη δὲ ὁ δῶλος φαιδρὸς ἐπιδόξ, κατατέλγων καὶ ἱκανοποιῶν τὴν φαντασίαν.

Καὶ αὐτὸς ὁ δῆμαρχος Νάθαν, ἐγκαινίζων πρὸ τινῶν ἡμερῶν τὴν ἐπαναλήψιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐξέφρασε ὅν τοις ἄλλοις τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ρώμη θὰ δυνήθη νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσας αὐτῆς τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ 1911 ὑποσχέσεις.

Μόνον τὸ μνημεῖον, ἔργον τοῦ Σακκόνι, ὅπερ ἡ Ρώμη ἐτοιμάζει ν' ἀνεγείρῃ εἰς τὸν μέγαν αὐτῆς βασιλεῖα Βίκτωρα Ἐρμανουήλ τὸν Β' θὰ στοιχίσῃ ἀνω τῶν 60 ἑκατομμυρίων.

Τὸ περίεργον περὶ τοῦ ἐν λόγῳ μνημείου εἶνε τὸ ἐξῆς, ὅτι ἂν καὶ κατασκευάζεται ἀπὸ ἐτῶν, δὲν εἶνε ἐτοιμὸν ἀκόμη καὶ οὔτε θὰ εἶνε ἐτοιμὸν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Ἐκθέσεως. Ἐτοιμὸν εἶνε μόνον τὸ ἐπιπλὸν ἄγαλμα τοῦ μεγάλου βασιλέως, αὐτὸ δὲ μόνον, ἀπληλαγμένον τοῦ περικυλίματος, θὰ ἐπιδεικνύῃ ὥραϊον καὶ μεγαλοπρεπὲς κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἐορτῶν, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων—γεγονὸς πρωτοφανὲς ἴσως εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μνημείων—ἡ ὁδὸν θὰ περικυλίῃ καὶ πάλιν τὸν γλυπτὸν ὄγκον, διότι ἀκόμη δὲν ἐνεκρίθησαν τὰ σχέδια τῶν δορυκαλίων ἀναγλύφων, δι' ὧν θὰ κοσμηθῇ τὸ βάθρον. Κατόπιν δὲ αἱ ἐργασίαι μὴ παροτρυνόμεναι πλέον ἐκ τῆς προσεγγίσεως τοῦ γεγονότος καὶ ἐπαναπίπτουσιν εἰς τὴν συνήθη μὴ ἀξέπαινον βραδύτητα, θὰ παραταθῶσιν, ὡς λέγεται, ἐπὶ πολὺ, διότι καὶ πολλὰ εἰσέτι ὑπολείπονται.

Οἱ ἀπαισιόδοξοι—καὶ ἐννοῶ τοὺς ἐμπεύρους περὶ τὸ θέμα—ὕπολογίζουν ὅτι τὸ ὀλικὸν χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν πλήρη ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου θ' ἀνέλθῃ εἰς 20 ἕως 25 ἔτη.

Θὰ εἶνε μνημεῖον περίφημον, ὅχι μόνον διὰ τὸ ἀπεικονιζόμενον ἱστορικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ ἱστορίαν.

Ἐν τῶν μεγαλειτέρων θεμάτων τῆς Ἐκθέσεως, θέαμα δὲ νέον διὰ τὴν Ρώμην, ἔσται ὁ νέος ζωολογικὸς κήπος, ὁ καταρτιζόμενος ἤδη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ γνωστοῦ θηριοτρόφου καὶ ἰδιοκτήτου τοῦ ζωολογικοῦ κήπου τοῦ Ἀμβούρου Καρόλου Χάγκενμπεκ. Οὗτος ὅστις, ὡς γνωστὸν, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος, ὅστις ἐπενέθη καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν ἰδέαν, ὅτι τὰ θηρία διὰ νὰ ζήσωσι καλῶς καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔχουν ἀνάγκην περιβάλλοντος καταλλήλου εἰς τὴν φύσιν των, καταργουμένου τοῦ προτέρου συστήματος τῶν κλωβῶν, ἐπεφορτισθὲν νὰ προμηθεύσῃ διάφορα θηρία εἰς τὸν ζωολογικὸν κήπον τῆς Ρώμης.

Ὅταν ἐσπέραν τινὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον, πρὶν ἢ ἀκομῇ αἱ ἐργασίαι τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ κήπου περατωθῶσιν, ἐφθάσαν τὰ θηρία δι' εἰδικῆς ἀμαξοστοιχίας.

Ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς τῆς Ρώμης παρίστα κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν ἀξιοπεριεργὸν θέαμα· ἐφαίνοντο ἐκεῖ καμηλοπαρδάλεις, αἵτινες ἐξείκονον ἐπανεκτεταμένους τὸν μακρὸν τροχόν, τὸν ὅποιον ἡραγάζοντο νὰ κρατῶσι σωματευμένον κατὰ τὴν διάκειαν τοῦ ταξιδίου, ἐλέφαντες, οἵτινες ἀφενθέντες ὧλως διόλκον ἢ σχεδὸν ἐλεύθεροι, περιεπύτων φαιδρῶς ἐπὶ τῶν τροχῶν, ἡκούοντο δὲ βρυχηθμοὶ λεόντων, ἀνυπομονούντων ν' ἀναπαυθῶσιν εἰς τὰ δι' αὐτοὺς ἐπιτήδες κατασκευασθέντα ἄντρα.

Τὸ γεγονός τοῦτο, ὅτι μετεφέρθησαν τὰ θηρία εἰς τὸν κήπον πρὶν ἢ κατ' ὅλα διαρρυθμισθῶσι τὰ διάφορα αὐτοῦ διαμερίσματα, ἐγένετο ἀφορμὴ τραγικοῦ ἀλλὰ καὶ νοστιμωτάτου ἐπεισοδίου μετὰ τῶν λεόντων, μία τραγωδία οἰκογενειακοῦ βίου, ἀποδοκιμώουσα ὅτι καὶ τὰ θηρία ἀκόμη εἶνε ὑποχωρούμενα νὰ ὀφίστανται τὴν κακοποιὸν ἐπίδρασιν τῶν ἀνθρώπων, ἐν τῇ μέσῳ τῶν ὁποίων ἀναγκάζονται νὰ ζῶσιν ἀποσπώμενα ἀπὸ τῆς παρθένου εἰρήνης τῶν ἐρήμων των.

Διὰ τῆς φορητοῦ ἀμαξοστοιχίας τῶν θηρίων εἶχε μεταφερθῇ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ μία οἰκογένεια λεόντων, συγκειμένη ἐξ ἐνὸς γηραιοῦ ἄρρεος λεόντος καὶ δύο θηλειῶν, τὰ ζῶα δὲ ταῦτα τοποθετηθέντα εἰς τὸ προσωρισμένον δι' αὐτὰ διαμέρισμα διήγον βίον εὐδαίμονα. Ὁ λέων ἐπεδαφίλειεν εἰς τὰς λεαῖνας πᾶσας τὰς περιποιήσεις του. Ἐφύετο θωπευτικῶς πρὸς αὐτάς, αὐταὶ δὲ ἀφ' ἑτέρου δὲν παρέλειπον οἰανδήποτε ἀβρότητα ὅπως ἐφελκύσωσι τὴν συμπάθειαν τοῦ κυρίου των. Οὐδεμία ζήλοιστι καὶ οὐδεμία οὐδιουργία ἀνεπτύσσετο.

Ὅτε αἴφνης ἡμέραν τινὰ εἰς ἄλλος λέων ἦλθε νὰ ταράξῃ τὴν εὐδαιμονίαν των, εἰς νεαρὸς λέων, ὅστις ἀπὸ πολλοῦ ἔζη μόνος εἰς δημόσιον τινα κήπον τῆς Ρώμης. Τὸ διαμέρισμα τῶν λεόντων διὰ σаниδωτοῦ κυκλιδωμάτος διηρδῆν εἰς δύο, εἰς τὸ μικρότερον δ' ἐξ αὐτῶν μετετέθη ὁ νέος ἐνοικος.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ εἰρήνη τοῦ γηραιοῦ λεόντος διαταράχθη. Τὴν δὲ συνέβαιναν ὅρα γε ἐὰν ὁ νεαρὸς ἀντίζηλος ἤθελεν ὑπερβῇ τὸν φραγμὸν. Μία τῶν λεαινῶν, ἡ νεωτέρα, ἠρπάσθη τοῦ νεήλιδος. Διὰ τῶν σχισμῶν τοῦ σаниδωμάτος οἱ δύο ἐρασταὶ ὠσφράνθησαν ἀλλήλους καὶ συνεννοήθησαν. Προῖταν δὲ τινα, ἐνθ' ὁ γηραιὸς λέων ἐκοιμᾶτο παρὰ τὴν ὁμήλικα αὐτοῦ σύντροφον, ὁ ἄλλος λέων ἀναλογιζόμενος ὅτι ὁ φραγμὸς ὁ ἀποχωρίζων αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀγαπητῆς του ἦτο μηδαμῶς ἀπέναντι τῆς ἐρωτικῆς φλογός, ἐξ ἧς κατεβιβρώσκετο, δι' ἐνὸς ἄλματος ὑπερέβη αὐτὸν καὶ εὐρέθη πλησίον τῆς. Ἀλλ' ἐνθ' οἱ δύο εὐρίσκοντο ἀπολαύοντες ἡδυναι τῆς ἡδονῆς τῆς λαθραίας αὐτῶν συναντήσεως, ὁ γέρονς ζηλότυπος ἀφυπνίσθη διὰ μιᾶς μετὰ βρυχηθμοῦ. Ἦτο τοῦτο ἡ πρόκλησις εἰς μάχην· οἱ δύο ἄρρενες συνεπλάκησαν καὶ ὁ νεώτερος ἠττήθη.

Ὅτε οἱ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ κήπῳ προσέδραμον ὅπως τοὺς ἀποχωρήσωσιν, ὁ ταλαιπώρος ἠττημένος ἔφερε δεινὸν τραῦμα εἰς τὰ νῶτα.

Βεβαίως ὅμως κατὰ τὸ ἔτος 1911 θὰ ἔχῃ θεραπευθῇ ἐκ τοῦ τραύματος, ὅπως ἱκανοποιήσῃ καὶ τὴν περιέργειαν τῶν Ρωμαίων, οἵτινες μαθόντες τὸ συμβῆναι ἀναμένουν ἀνυπομονῶς ν' ἀνοιχθῇ εἰς τὸ κοινὸν ὁ κήπος, διὰ νὰ μεταβῶσι καὶ θαυμάσωσι τὸν λέοντα, τὸν καταστάνα περιβόητον διὰ τοὺς ἄλλους του.

Τὸ ἐμπόριον, τὸ τε μικρὸν καὶ τὸ μέγα, προσδοκᾷ νὰ κερδήσῃ θησαυροὺς κατὰ τοὺς προσεχέεις μῆνας. Τὰ οἰκήματα θὰ εἶνε πολλὰ ἀκριβὰ καὶ μάλιστα θὰ ὑπάρχῃ δεινὴ αὐτῶν σπάνις. Κερδοσκοπικὴ ἐλπίστις ἐνταῦθα ἔξ ἄλλων μερῶν τῆς Ἰταλίας ἐνοικίασαν ἤδη τὰς καλλιτέρας οἰκίας, διὰ νὰ τὰς ὑπονοικιάσωσι κατὰ τὸ 1911 μετὰ μέγα κέρδους. Οὐαὶ εἰς ἡμᾶς ! Ἦδὴ τὰ κερφεῖα ὑπερετίμησαν κατὰ ἐν πεντήκοντα τοὶ ποτὰ των, συνετεία τῶν νέων φόρων ἐπὶ τῶν οἰνοπνευματικῶν ποτῶν. Τὸ δὲ χειρότερον, ὁ τᾶρχος φόρος μῆψος ἢ θεραπείας ὑπερετίμησις τῶν τροφίμων ἐξακολουθεῖ παραινέουσα καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἐκθέσεως.

Φίλος μου ἱατρός, ἀστεῖος καὶ φιλοπαίγμων, μοῦ ἔλεγε πρὸ τινῶν ἡμερῶν ὁμιλῶν περὶ τῆς προσεχέως Ἐκθέσεως : — Δὲν θὰ ἦτο ἀσχημὸν δι' ἡμᾶς ἐὰν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν συνέβαιναν δύο ἢ τρία κοροῦματα χολέρας κατ' ἐκάστην τὸ τοιοῦτο θὰ ἔτρεπε κᾶπως εἰς φυγὴν τοὺς ξένους καὶ τοιοῦτοτρόπως αἱ δαπάναι τοῦ βίου δὲν θ' ἀνῆρχοντο εἰς ὕψος δυσθεώρητον.

—Ναί, ἀπήντησαν, ἀλλ' ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι δὲν θὰ χάσωμεν καὶ τὸ τομάρι μας.

Δὲν εἶνε ἴσως ἄσκοπον νὰ ἐκτείνωμεν εἰς πόσα καὶ τίνα τμήματα ἡ Ἐκθεσις θὰ διατεθῇ.

Εἶνε λοιπὸν τὰ τμήματα ταῦτα πέντε ἐν ὅλῳ. Τὰ δύο σπουδαιότερα μερῶν αὐτῶν, ἡ Ἀγορὰ τῶν Ἐπαρχιῶν μετὰ τῆς Ἐθνογραφικῆς Ἐκθέσεως, αἵτινες θ' ἀνεγερθῶσι παρὰ τὴν δεξιὰν ὁδὸν τοῦ Τιβέρεως καὶ ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσις τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἥτις θ' ἀνεγερθῇ παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὁδὸν, ἐνοῦνται διὰ νέας γερφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, ἔργον μεγάλης τεχνικῆς τέλους, διότι σύγκειται ἐκ μιᾶς καὶ μόνης ἀνίδος, καὶ μεγάλης καλλιτεχνικῆς ἀξίας.

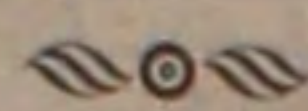
Ἡ Ἀγορὰ τῶν Ἐπαρχιῶν εἶνε οἰοῦνται ἡ ἀποθέσις τῆς νέας Ἰταλίας. Πέρις τοῦ μεγάλου περιπτέρου τῶν Ἐορτῶν, ἐγείρονται ἀπὸ τοῦδε τὰ περίπτερα τῶν Ἐπαρχιῶν. Τὰ περίπτερα ταῦτα ἀναπαριστοῦσι μνημεῖα ἀρχαιολογικὰ τῶν διαφόρων ἰταλικῶν χωρῶν καὶ εἶνε ἐπιτεχίσματα.

Ἡ Ἐθνογραφικὴ Ἐκθεσις εἶνε τὴν ὁλὴν διάφορον. Πλήρ' αὐτῆς συλλογῆς τῶν κειμηλίων, ἐγγράφων κλπ. περιλαμβάνει μέγαν ἀριθμὸν μεγάλων καὶ μικρῶν οἰκοδομῶν, ἀναπαριστωσῶν τὰς χαρακτηριστικὰς κατοικίας τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Ἰταλίας. Εἰς τὴν Βίβιν Καρόνην, παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὁδὸν τοῦ Τιβέρεως, θὰ ὑπάρχῃ τὸ τμήμα τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

Εἰς τὰς Θέσας τοῦ Διοκλητιανοῦ διοργανοῦται ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐκθεσις, ἡ σκοποῦσα ν' ἀπεικονίσῃ τὰς σχέσεις ἂς εἶχον μετὰ τῆς Ρώμης αἱ χώραι, αἵτινες ἐξουχίσαν ἄλλοις ἐπαρχίαις τῆς αὐτοκρατορίας. Τέλος εἰς τὸ Φορῶριον τοῦ Ἀγίου Ἀγγέλου θὰ λάβῃ χώραν ἡ Ἱστορικὴ Ἐκθε

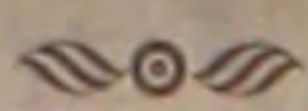
Ο ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

ἀναλαμβάνει τὴν καταχώρησιν
διαφόρων καλλιτεχνικῶν
διαφημίσεων.

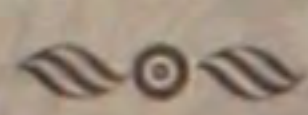
Ὁ ἔμπορος ὅστις δὲν διαφημίζει τὸ
ἐμπόρευσμά του, ἐγκαταλείπει οἰκιοθελῶς
τὴν πώλησιν εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνταγω-
νιστῶν του, οἵτινες διαφημίζουν αὐτό.

Henri Avenel

Ὁφείλω τὴν παρουσίαν μου εἰς τὰς
διαφημίσεις μου.

A. J. Stewart

Οὐδέποτε χρῆμα διατεθὲν μοι ἐπέφερε μεγαλεί-
τερον κέρδος τοῦ διατεθέντος εἰς δημοσίευσιν εἰς
τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων. Δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ
προαγάγω τὴν ἐργασίαν μου, ἄνευ τακτικῆς ἐβδο-
μαδιαίας δημοσιεύσεως καὶ οὐδέποτε ἀνήγγειλά τι
εἰς τινὰ ἐφημερίδα, χωρὶς νὰ ἀντιληφθῶ τὰ ἀγαθὰ
ἀποτελέσματα.

W. R. Criffin

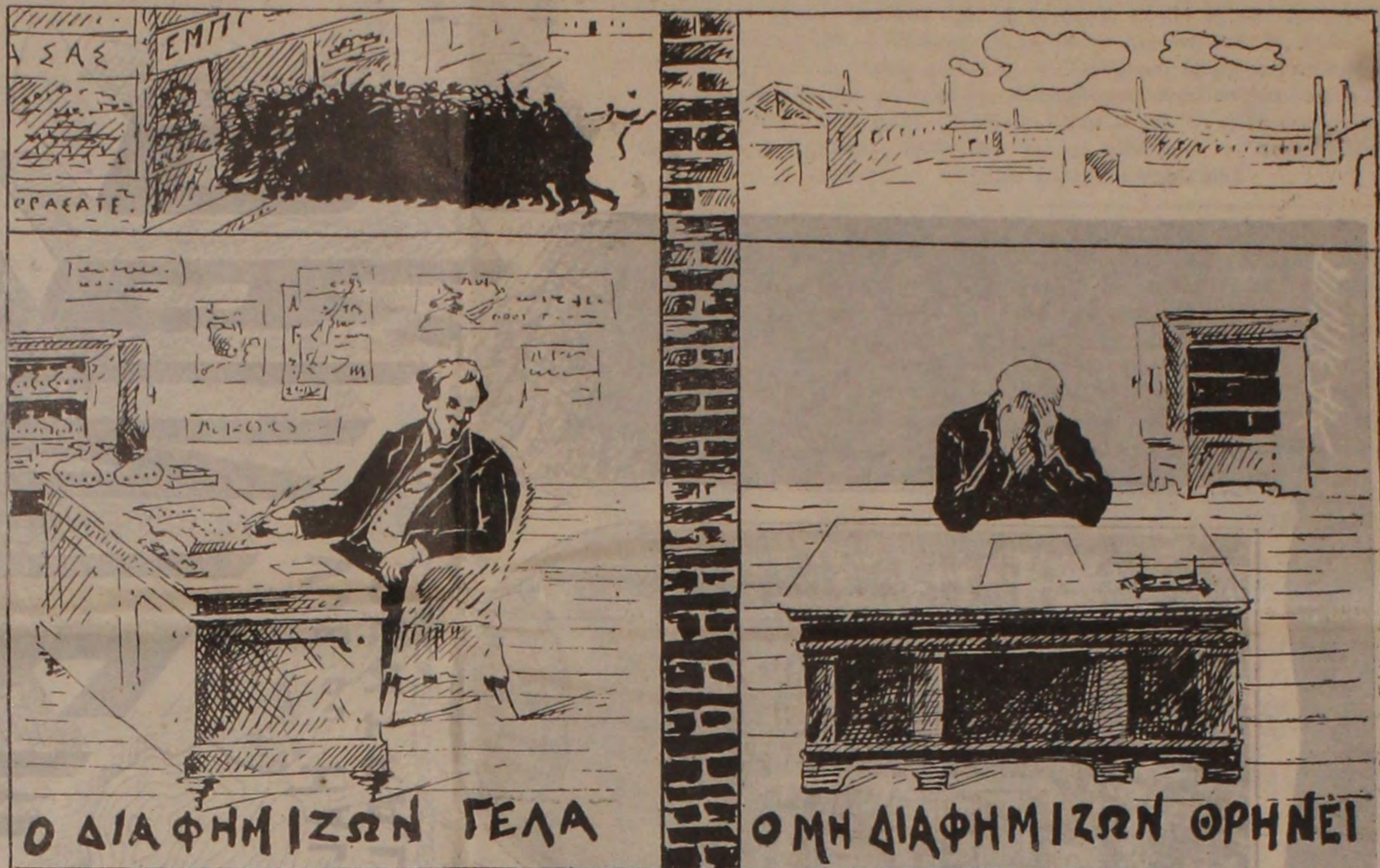
ΓΑΛΛΙΚΑ

Γαλλικὴ γλῶσσα, φιλολογία, ἀπαγγελία,
ἐμπορικὴ ἀλληλογραφία
ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΛΑΓΚΑΔΗ

Ἰδιαιτέραι παρὰδόσεις

Τμήματα ἡμερήσια διὰ Κυρίας καὶ
δεσποινίδας—Τμήματα ἐσπερινὰ
διὰ κυρίους.

Ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ ἀριθ. 7 ἄνω πάτωμα.

“ΜΟΥΣΙΚΗ,”

Εἰκονογραφημένον μουσικὸν περιοδικόν, ἐκδιδόμενον λίαν προσεχῶς ἐν
Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Γ. Δ. ΠΑΧΤΙΚΟΥ

Συνεργάται οἱ διαπρεπέστεροι Ἕλληνες καὶ ξένοι μουσικοὶ καὶ μουσικολόγοι.— Ἀρθρογραφία
Μουσικο-φιλολογικὴ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς ἐν γένει μουσικῆς ὑπὸ ἐδικῶν
καλάμων.

Η “ΜΟΥΣΙΚΗ,”

ἐν ἐκάστῳ αὐτῆς φυλλαδίῳ θὰ περιλάβῃ καὶ ἐκλεκτὰ ἄσματα φωνητικῆς καὶ ὀργανικῆς μουσικῆς, παρα-
σεσημασμένα διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς σημειογραφίας.

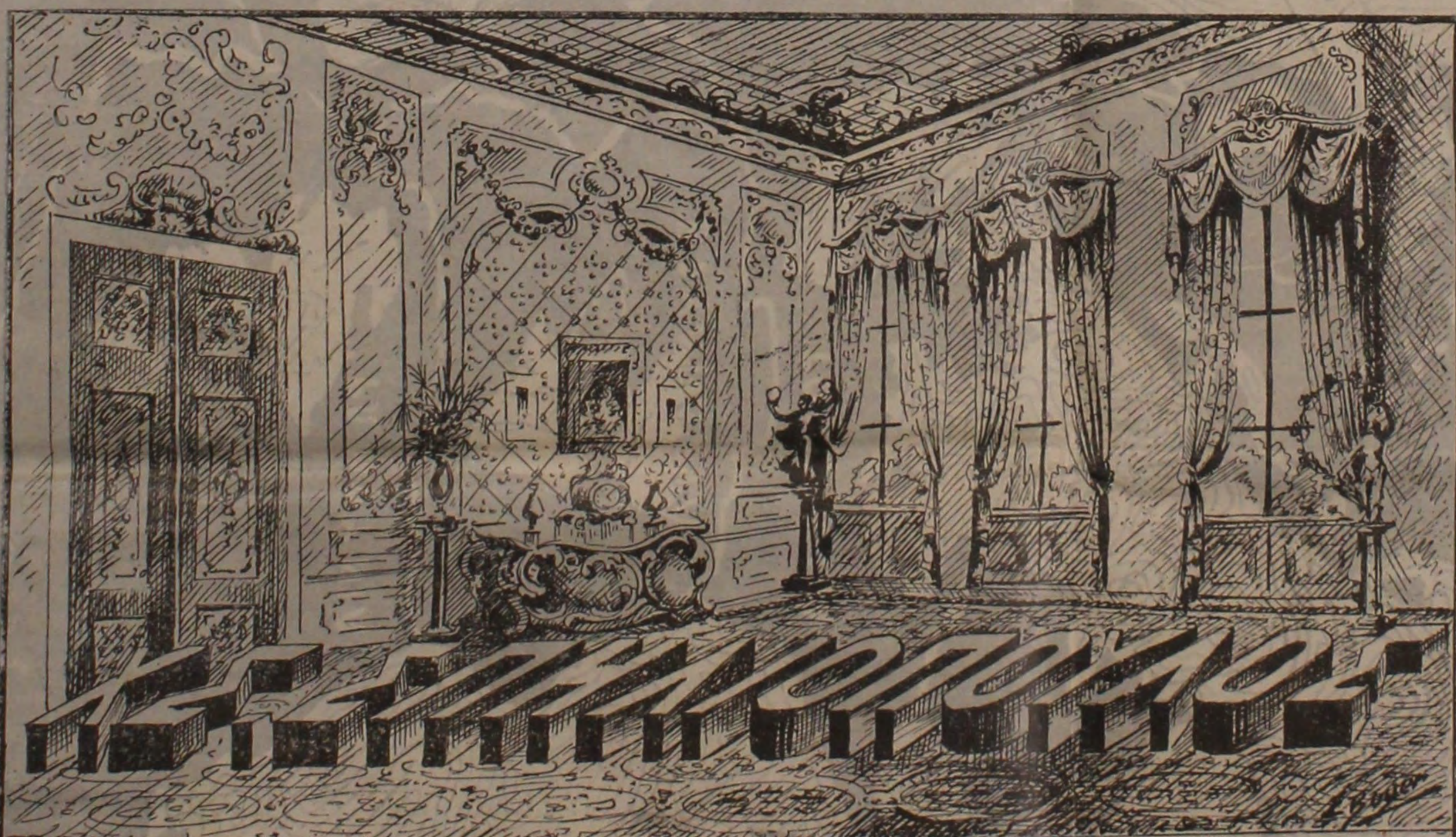
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: ἐκτὸς μὲν τῆς Τουρκίας 15 φράγκα χρυσᾶ, ἐντὸς δὲ γρόσια 60

Διευθύνσεις τοῦ Περιοδικοῦ:

Γ. Δ. Παχτίκον

Πέραν—Ταξείμιον ὁδὸς Ἀχίρ ἀριθ. 7

Εἰς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ

Τάπητες Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ὁλων τῶν μεγεθῶν.—Παραπετάσματα
πεποικιλμένα, τάπητες διαδρομῶν.—Peluches χρωματιστά.—Πλείστα
εἶδη ἐπιπλώσεως καὶ μεγάλη συλλογὴ λευκῶν εἰδῶν.—ΕΡΜΟΥ 57.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΠΑΤΕ

Ἡ κομψότερα καὶ μεγαλη-
τέρα αἶθουσα τῶν Ἀθηνῶν.
Ταινίαι σταθεραὶ καὶ ἐκτά-
κτου ἐνδιαφέροντος. Πρό-
γραμμα ἐκλεκτόν. Ὁρχή-
τρα τελείως κατηρτισμένη.

Η “ΡΩΜΗ,”

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

μὲ ἐκπνευστικωτάτας ταινίας
ἐναντι τῶν γραφείων τοῦ
“ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ,”
Αἰθουσα εὐρεία καὶ εὐάερος.
Τιμαὶ προσिताὶ τοῖς πᾶσι.

